

Володимир Фенич
Михайло Садоха

**КОРОТКИЙ ІСТОРИЧНИЙ НАРИС
СВЯТО-МИКОЛАЇВСЬКОЇ ЦЕРКОВНОЇ ГРОМАДИ
СЕЛА ДОРОБРАТОВА МУКАЧІВСЬКОЇ
ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКОЇ ЄПАРХІЇ**

ДУХОВНИЙ ГІМН УКРАЇНИ

Слова: О.Конинський

Боже великий, єдиний,
Нам Україну храни,
Волі і світу промінням
Ти її осіни.

Світлом науки і знання
Нас, дітей, просвіти,
В чистій любові до краю,
Ти нас, Боже, зрости.

Молимося, Боже єдиний,
Нам Україну храни,
Всі свої ласки й щедроти
Ти на люд наш зверни.

Дай йому волю, дай йому долю,
Дай доброго світу, щастя,
Дай, Боже, народу
І многая, многая літа.

Мукачівська греко-католицька єпархія
Свято-Миколаївська церковна громада села Доробратова

Володимир Феніч
Михайло Садоха

**КОРОТКИЙ ІСТОРИЧНИЙ НАРИС
СВЯТО-МИКОЛАЇВСЬКОЇ ЦЕРКОВНОЇ ГРОМАДИ
СЕЛА ДОРОБРАТОВА МУКАЧІВСЬКОЇ
ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКОЇ ЄПАРХІЇ**

ББК 63.3 (4УКР)
УДК 39 (161.2)

У книзі робиться спроба розкрити основні етапи розвитку Свято-Миколаївської громади (парафії) села Доробратова Мукачівської Греко-Католицької Єпархії. Село розташоване у мальовничому куточку Мукачівського району Закарпатської області. Його історія сягає сивої давнини, а перша писемна згадка відноситься до 1378 року.

Витоки Свято-Миколаївської церковної громади села Доробратова починаються з 1449 року, що є однією з найдавніших парафій в історії Мукачівської Греко-Католицької Єпархії. За ці понад 570 років греко-католицька церковна парафія в селі Доробратово пройшла дивовижну історію свого розвитку, а її парохі та вірники твердо трималися єдності з Святою Католицькою Церквою.

26 вересня 2010 року частка мощей Святого Миколая Мирлікійського з крипти Базиліки Св. Миколая в італійському м. Барі за рішенням та участі правлячого архієрея Мукачівської Греко-Католицької Єпархії Преосвященного Владика Мілана (Шашіка) заслужено була розміщена в Доробратівській церкві Святого Миколая-Чудотворця, де вона зберігається і нині.

**Присвячується 375-річчю Ужгородської церковної унії,
250-річчю канонічного заснування Мукачівської Греко-Католицької
Єпархії та 20-річчю беатифікації Блаженного єпископа Теодора Ромжі**

*Друкується з благословіння Апостольського Адміністратора
Мукачівської Греко-Католицької Єпархії
Преосвященного Владика Ніла, ЧБМ*

*Кошти від реалізації даного видання
будуть направлені на благодійність*

ISBN 978-966-8269-77-2

© Володимир Фенич, 2022
© Михайло Садох, 2022
Видавництво "Карпатська Вежа», 2022

ЗМІСТ

Слово Преосвященного Владика Ніла, ЧБМ	4
Вступ (В. Фенич)	5
Нарис 1. Парафія та парохі села Доробратова в угорський та австрійський періоди (1449–1918) (В. Фенич, М. Садоха).....	7
Нарис 2. Парафія та парохі села Доробратова в чехословацький та угорський періоди (1919–1946) (В. Фенич, М. Садоха)	19
Нарис 3. Парафія та парохі села Доробратова в радянський період (1946–1991) (В. Фенич, М. Садоха)	28
Нарис 4. Парафія та парохі села Доробратова в український період (1991–2021) (М. Садоха)	34
Список використаних джерел та літератури (В. Фенич)	55
Додатки (В. Фенич, М. Садоха)	59
Про авторів	62

ВСТУПНЕ СЛОВО

Преосвященного Владики Ніла, ЧБМ

Село Доробратово є відоме майже кожному закарпатцеві завдяки прекрасній церкві, яка своєю величчю та красою, без сумніву, належить до найгарніших Святинь Срібної Землі. Та треба сказати, що ця величава церква є ніби відзеркаленням тієї живої Святині, якою є греко-католицька громада цього славного села. Правду кажучи, будучи семінаристом першого курсу, я мав ласку супроводжувати світлої пам'яті Єпископа Йоана Семедія, який відвідав цю парафію на храмово свято святого Миколая в 1993 році. Це було моє перше знайомство з Доробратовом та його глибоко віруючими людьми. Я був приємно вражений великою кількістю діточок та молоді, які зустрічали свого Єпископа і читали вірші до святителя Миколая Чудотворця. Тоді я вперше побачив і познайомився з великим душпастирем та ісповідником нашої Церкви отцем Йосифом Уйгелі. Я досі пам'ятаю як Він своїм прекрасним тенором читав Євангеліє. Відтоді я також знаю і дуже поважаю довголітнього пароха нашої громади отця Петра Бровді, який формувався в підпільній семінарії під проводом великого страдника католицької віри Єпископа Івана Маргітича.

Книга – нарис, яку підготували історик, науковець Володимир Фенич та великий патріот свого рідного села краєзнавець Михайло Садох, дозволяє нам заглибитись в глибину віків, щоб побачити розвиток села та його церковної історії. Ми познайомимось із найдавнішими письмовими згадками про Доробратово, дізнаємось про його найдавніших володарів та священників, побачимо зображення давньої дерев'яної церкви та мурованого храму, який будувався в роки єпископства нашого великого Апостола Андрія Бачинського. Серед священників греко-католицької громади, особливе місце займає отець Василь Яцкович та його дружина Юлія, яка допомагає чоловікові та старається про виховання молодого покоління. Після нього пастирем по Ісусовому серцю є отець Євген Уйгелі, який з благословення Єпископа Олександра Стойки, починає будівництво нового храму, саме того, яким ми всі сьогодні милуємось. Цей новий храм є оздоблений іконостасом та образами, які намалював наш славний художник Йосиф Бокшай. Потрібно зазначити те, що громада виплекала теж чисельні покликання до богопосвяченого життя. Саме тут народились і формувались: славний протоігумен Василянської провінції святого Миколая отець Антон Мондик, а також сестри Василянки Теодора Гелетей, Ігнатія Геревич, Віра Попович та Миколая Русин. Тут народився і зростав вже згаданий ісповідник католицької віри отець Йосиф Уйгелі.

Від серця благословляю авторів цієї праці і бажаю всім читачам та вірним приємних вражень та глибокого пізнання нашої прекрасної історії.

ВСТУП

У переддень ювілейних святкувань 350-ї річниці Ужгородської церковної унії папа Іоанн Павло II 18 квітня 1996 року надіслав тодішньому Ординарному єпископові Мукачівської Греко-Католицької Єпархії Іоаннові Семедію *Апостольського листа*. Глава католиків цілого світу звернув увагу на декілька важливих аспектів церковно-релігійного життя греко-католиків ужгородської унійної традиції. Умовно слова Святішого Отця можна поділити на чотири концептуальні твердження:

1) *«вірні тих Церков, які беруть свій початок від Ужгородської Унії, цілком слушно вважають себе спадкоємцями кирило-методіївської спадщини»*, а їхня євангелізація здійснювалася *«у єдності як з Константинопільською Церквою, так і з Римським Престолом»*;

2) *«Ужгородська Унія не була якоюсь відокремленою подією. Вона органічно вкладалася у той процес поєднання Церков, кульмінаційним моментом якого був Флорентійський Собор (1439)»*. *«І саме славнозвісний Київський митрополит Ісидор, повертаючись з Флорентійського Собору, проголосив на Закарпатті вістку про відновлене з'єднання»*;

3) з канонічно заснованої для *«численних віруючих візантійського обряду»* папою римським Климентом XIV 19 вересня 1771 року Мукачівської Греко-Католицької Єпархії *«зродились нові церковні єпархії: Крижівська (1777), Пряшівська (1818) і Гайдудорозька (1912)»*, а для *«спадкоємців цієї Унії»*, – численних емігрантів у США, *Апостольська Столиця створила «візантійську митрополію в Пітсбургу (1969), з підлеглими їй єпархіями – Пасейською (1963), Пармською (1969) та Ван Нуйською (1981)»*, і

4) недавні *«яскраві свідчення вірності Христові та Його Євангелію»*, *«свідчення, запечатане кров'ю»*, яке *«дав сам пастир Єпархії, єпископ Теодор Ромжа, який не завагався віддати життя за своїх овець»* [...], *«становлять дорогоцінну спадщину греко-католицької Церкви, яка бере свою основу від Ужгородської Унії»*.

Давня, історична Мукачівська єпархія, яка станом на період архієрейського служіння одного з найвеличніших своїх владик Андрія Бачинського (1773–1809) поширювалася на територію 13-ти із 45-ти королівських комітатів Угорщини загальною площею понад 49 тис. кв. км, стала «Церквою-матір'ю» для близько 1,2 млн. сучасних греко-католиків, які закономірно виводять свої історичні, духовні та культурні корені від кирило-методіївської спадщини та Ужгородської цер-

ковної унії. Сьогодні вони проживають на двох континентах (Європі та Північній Америці), дев'яти країнах (Україні, Словаччині, Угорщині, Румунії, Сербії, Хорватії, Чехії, США та Канаді), одному Верховному Архієпископстві – Фагараш і Альба Юлія Румунської Греко-Католицької Церкви в Румунії, трьох Архієпископствах (Митрополіях) – Піттсбурзькій Русинській Візантійській Католицькій Церкві в США, Пряшівській Словацькій Греко-Католицькій Церкві в Словаччині та Канаді, Гайдудорозькій Угорській Греко-Католицькій Церкві в Угорщині та 17-ти єпархіях з осідками єпископів в Ужгороді (до 1780 р. в Мукачеві), Крижевцях, Пряшеві, Оредае-Марі, Клуж-Герлі, Гайдудорозі, Піттсбурзі, Мішкольці, Марамуреші, Пассейку, Пармі, Торонто, Ван-Нуйсі (тепер Феніксі), Кошіцях, Братиславі, Ніредьгазі, Руському Крстури та одному Апостольському Екзархаті – в Празі. Всі ці церкви, згідно з Кодексом канонів Східних Церков (1991), є самостійними Церквами свого права (*Ecclesia sui iuris*) різного ієрархічного рангу та юрисдикційного підпорядкування, але є рівними між собою та з іншими Східними Католицькими Церквами в канонічній гідності.

Маленькою частинкою унікальної Мукачівської Єпархії-Церкви є греко-католицька громада (парафія) села Доробратова зі своєю багатю і до кінця ще неописаною історією. Пропонований шановному Читачеві даний короткий історичний нарис, є лише скромним внеском у збереження історичної пам'яті та увіковічення сотень невідомих і забутих імен священників, монахів та мирян, які денно і нічно трудилися на Славу Божу у Христовому Виноградникові в селі / парафії Доробратово. Даний нарис може послужити гарним прикладом для написання історії про сотні інших подібних маленьких сіл / парафій з їх невичерпним минулим.

НАРИС 1.

Парафія та парохі села Доробратова в угорський та австрійський періоди (1449–1918)

У писемних документах за 1357–1368 роки згадувалося поселення під назвою Баратфолво (Barátfalva), від угорського «barát» – друг, приятель, «falva» – село. Русинська назва поселення – Брацьке.

Перша виразна письмова згадка про село Доробратово датується 1378 роком. Тоді воно згадувалося під назвами Драгафолво (Dráháfalvo) та Драгуфтфолво (Dráhuftfalva). У 1378 році королева Ержебет, за вірну службу Угорському королівству, надала вільним волохам землю біля Станова (Losa Sztánfalva). Власником цієї землі був воєвода мараморошських волохів та начальник (комес) комітатів Мараморош і Сатмар Драг / Драгу. Не виключено, що саме від його імені походить сучасна назва села Доробратово, що означало в минулому «село Драга» (Dráháfalvo).

Цю версію підтверджує і той факт, що з існуючих відомостей на підставі королівських донаційних грамот, с. Доробратово не належало іншому відомому нобілю тих часів «князю Поділля» та «пану Мукачева» Теодору Коріатовичу (пом. восени 1415 р.). В його власності, за підрахунками ужгородського історика Йосипа Кобаля, повністю або частково були два міста (Мункач, суч. Мукачево, і Лампертсаз, суч. Берегово), два містечка (Вари і Берг) та 13 сіл.

За даними опису панського маєтку урбара (від *ur barium* – маєток пана) від 1427 року в складі Мукачівської домінії (панства), котре тоді належало сербському деспоту (воєводі) Стефану Лазаревичу, а після його смерті – його синові Григوریю Бранковичу, перебували два міста (Мункач і Лампертсаз), два містечка (Вари та Берг) і 24 села, серед яких згадувалося і Доробратово.

Як впливає із церковних шематизмів Мукачівської греко-католицької єпархії ХІХ століття, християнська громада (парафія) в Доробратові була заснована в 1449 році. Однак, церква довгий час в документах не згадувалася.

На підставі донаційного декрету угорського короля Ладислава ІІ Ягелона від 16 серпня 1495 року Лелеський конвент (суд у Верхній частині Угорського королівства) 15 грудня 1495 року підтвердив право власності єпископа Жімонда із м. Пейч та його брата Ернеста із Ча-

торни на Мукачівський замок, містечка Мункач і Лампертсаз та 31 село, серед яких було і Драгобратово (Dragabrathfalva).

У 1504 році людина короля на ім'я Гетеї Болдїжар (Hetei Boldizsár) передав «село Драгобарт» («Dragabartfalva») в управління воєводи Дьордя Драгфі (Drágfi György). Це було нове прізвище колишньої волоської родини Драг / Драгу ще з 1420-х років. Від початку XVI століття село найчастіше зустрічалося в письмових документах (грамотах) під назвами: Драга Борат (Dráha Barátfolva), Драгаборат (Dráhabarátfolva), Дорогобратово (Dorohobratovo) Dráhabartfalva (Драгабарт), Дорогобратово.

У 1523 році в селі Доробратово згадувався русинський священник, який опікувався вірними, але не згадувалася церква.

23 квітня 1562 року Лелеський конвент (суд) завірив копію декрету короля Угорщини та князя Трансільванії Яноша II Запольяї, королеви Марії, Анни, Ержебет, короля Матяша Корвіна та короля Матяша Корвіна де Гунедора про надання привілею десяти волоським селам із «землі Крайна». Серед них було й «село Драгут» (Dragutfalva). Ця письмова інформація знову підтверджує нашу версію про його волоське походження від імені марамороського воєводи Драга / Драгу.

6 травня 1643 року, в розпал протистояння між капітаном Мукачівського замку Яношем Балінгом та мукачівським православним єпископом, прихильником церковної унії Василем Тарасовичем, пароха села Доробратово Іоанна Юску князь Трансільванії та володар Мукачівської домонії і замку Георгій I Ракоцій призначив єпископом Мукачівської єпархії.

Іоанн Юска народився у Доробратові, священником служив тривалий час з 1594 до 1642 року. Вперше в документі його ім'я згадується під 1622 роком. В грудні 1640 року, як вдівець, він постригся в ченці монастиря на Чернечій горі в Мукачеві і прийняв монаше ім'я Софрон / Софроній. Він був великим противником церковної унії та перебував під впливом кальвінізму. Функції єпископа без єпископських свячень парох Доробратова Іоанн Юска виконував до 1645 року.

27 липня 1648 року князь Георгій I Ракоцій вислав з Мукачева лист по своїй домонії з проханням здійснити опис його маєтку (скласти урбар). Згідно з урбаріальними підрахунками в 1649 році в селі Доробратові налічувалися 58 вільних селян, газдів (jobbágy), 102 чоловіків, 30 коней, 148 волів, 78 биків, 130 корів, 127 овець, 312 свиней та 17 вуликів. Село належало кенйзу (князю / воєводі) Крайни Ласло Кенйзу (Kenez László) та його сину.

Як впливає з грамоти угорського короля та імператора Священної Римської імперії Фердинанда III Габсбурга від 22 квітня 1649 року село Доробратово належало до Мукачівської домонії, власниками якої були трансільванські князі-протестанти Ракоції. Вся домонія поділялася на 7 крайн (крайництв, округів), якими адміністрували крайники або шпани (ішпани), та 136 сіл. У всіх цих селах в той час парохували 71 священик. Село Доробратово належало до Крайнянської крайни (крайництва), в якому тоді налічувалося 33 села. В селі Доробратово в той час згадувалися три православні священики (batukók): Михайло Юско, Лазар Юско та Лазар Роспопа. Дивного в цьому нічого не має, бо в Мукачівській єпархії до початку XVIII століття часто траплялися випадки, коли в одному селі / парафії були по кілька священиків, а в іншому – могло не бути жодного.

У зв'язку з переходом вдови князя Георгія II Ракоція княгині Софії Баторій, власниці Мукачівської домонії і замку із кальвінізму в католицизм (1662), вона дозволила у 1664 році повернутися першому мукачівському католицькому єпископові Партенію (Петру Петровичу) з Ужгорода до давнього законного осідку мукачівських єпископів – в резиденцію монастиря на Чернечій горі. Таким чином Ужгородська унія була поширена і на комітат Берег, до якого належало село Доробратово. В цей час релігійна громада села молилася в дерев'яній церкві св. Миколая-Чудотворця.

Декретом Апостольського адміністратора Мукачівської єпархії єпископа Іоанна Йосифа Де Каміліса від 23 червня 1692 року Мукачівським монастирем було виділено кошти на придбання земельних ділянок для священика і дяка-вчителя та побудови церковної школи в Доробратові. Священики заохочували приїзд освічених вчителів в село.

У 1672 році в селі Доробратові служили три уніатські священики: Лаврентій Юско, Василь Юско та його син Лука Юско.

У 1682 році у 33-х селах Крайнянського округу комітату Берег згадувалися 26 священиків. В селі Доробратові тоді служив парохом Лука Юско.

Під час національно-визвольної війни угорців, русинів та інших народів Угорщини на чолі з трансільванським князем Ференцом II Ракоцієм проти австрійських Габсбургів, яка відбувалася під гаслом «З Богом, за вітчизну і свободу» у 1703–1711 роках, разом з десятками доробратівчан приймав участь і місцевий парох Іоанн Коропецький, який служив у селі з 1706 до 1730 року.

У 1729 році село Доробратово разом з усією Мукачівсько-Чинадіївською домінією перейшло у власність впливової австрійської родини Шенборн (Schönborn).

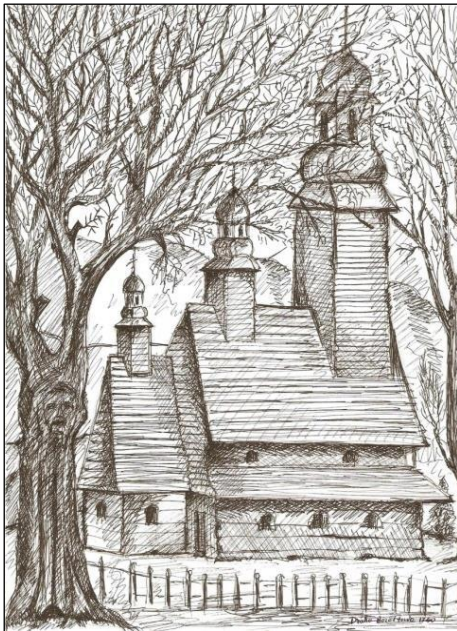
Під 1733 роком в с. Доробратово згадується дерев'яна церква св. Миколая з двома дзвонами. Біля неї, пише Михайло Сирохман, в дерев'яному будинку жив священник Петро Юсковіч.

Парафіальна структура церкви в селі Доробратово остаточно сформувалася в період між 1664 і 1741 роками.

Під час візитації уніатських парафій Мукачівської єпархії розташованих на канонічній території Егерської латинської дієцезії

латинським єпископом Габором Анталом Ердивді у 1741 році з'ясувалося, що комітат Берег поділявся на два округи: Крайна та Ровна. В окрузі Крайна налічувалося 19 парафій, однією з яких була церковна парафія в селі Драгабартфалва (лат. Dragabartfalva).

Під час перепису усіх церков та парафій грецького обряду в Угорському королівстві у 1747 році згадується уніатська парафія в селі Драга-Бартфалва (лат. Drága-Bartfalva). Село належало до Мукачівської домінії графа Шенборна (Schönborn). У 1752 році під час візитації цілої Мукачівської єпархії мукачівським єпископом Михайлом Мануїлом Ольшавським було констатовано, що село Драгабартфалу або Долобратово (Dragabartfalva, seu Dolobratovo) належало до Мукачівської домінії графа Шенборна. Тоді в селі парохом був Ілля Кречун (Elias Krecsun) (згадується в 1743, 1759), якого у священники висвятив мукачівський єпископ Юрій Геннадій Бізаций, а призначив парохом у село єпископ Гавриїл Блажовський. Релігійних жителів у селі тоді налічувалося 170 осіб (всі були уніатами), а ще були в селі 33 гості (hospites),

*Гравюра 1760 року.
Власний архів Михайла Садохи*

чужинці. Газдами в селі згадувалися Матвій, Іоанн, Ференц та Олександр Гелетеї. Антимінс у церкві св. Миколая-Чудотворця був висвячений мукачівським єпископом Юрієм Геннадієм Бізанцієм.

У 1775 році під час проміжного перепису окремих комітатів Мукачівської греко-католицької єпархії, село згадувалося під назвами Драга-барт-фалва, або Доробратово (Draga-Bart-Falva, alias Dorobratovo). Це була перша сучасна назва села. Патрональне право над селом мав пан Мукачева і комес комітату Берг граф Шенборн (Dominus Comes a Schönborn). Парохом у селі тоді був Олексій Віщак (Alexius Vistsak) (1769–1799), а кантором (дяком) Михайло Кречун.

У 1783 році, за сприянням славного мукачівського єпископа Андрія Бачинського, в Доробратові було розпочато будівництво нової кам'яної чотирихоторуньової церкви. Будівництво храму було майже завершено у 1790 році. У 1816 році церкву було освячено. Відповідно з інформацією напису на зворотному боці збереженої ікони «Богородиці з дитятком», з розібраної в 1941 році церкви, іконостас в церкві (вірогідніше новий) був закінчений в 1842 році.

За інформацією Канцлера Мукачівської греко-католицької єпархії ієромонаха Макарія (Медвідь), SEOLic, художники Йоан Прігл та Карл Кроснер котрий закінчив Віденську академію мистецтв, вірогідніше походили з германських племен.

Вирізбив іконостас Андрій Тернавський в 1840 році.

Вигляд Доробратівської церкви в кінці 18 ст. Розібрана в 1941 році

Збережена ікона Богородиця з дитятком з іконостасу Доробратівської церкви

У 2020 році ікона була реставрована. Реставратор Василь Дербаль із с.Лазі Воловецького р-ну

Зворотна сторона ікони Богородиця з дитятком

Переклад з латинської мови зворотної сторони ікони:

Цей іконостас мальований у 1842 році на кошти Доробратівської спільноти, за часів Доробратівського пароха та Крайнянського віцеархідиакона Андрія Пастелія, за часів кураторів Михайла Чепака, Петра Олексіка та Івана Юска, розпочав (малювати) Йоан Прігел, закінчив Карл Кроснер.

*Іконостас Доробратівської церкви, який вірізбив Андрій Тарнавський.
Перед іконостасом головний куратор Янош Голомб. Фото 1940 року.
Власний архів Михайла Садохи*

У 1792 році згідно з Каталогом перепису жителів Мукачівської греко-католицької єпархії парафія села Доробратова належала до Крайнянського архідеканату. До парафії Драгобартфолво (Drágabártfalva) тоді належали три філії: села Чорний Потік (Fekete Patak), Попдьордь (Pappgyögyfalva) (пізніша назва Юровиця, яке було з'єднане з Чорним Потоком) та Чертеж (Csertesz) – теперішня назва Підгірне. В цілій парафії Драгобартфолво проживало 1103 греко-католицьких вірних, а в селі Драгобартфолво – 691 греко-католиків. Парохом парафії на чотири села був Олексій Віщак.

Згідно із загальним переписом Мукачівської греко-католицької єпархії проведеного в 1806 році, греко-католицька парафія Доробратова (Drágabaratfalva) налічувала 687 вірників, які проживали в 141-му будинкові (стільки було всіх у селі). Серед вірних села 95 були вільними господарями та 5 газдами. Парохом у селі від 1799 року був Василь Коцан. Він помер 20 жовтня 1807 року. Похований в Доробратові на території церкви.

Наступним парохом у селі Доробратово був отець Андрій Пастелій, який народився в с. Мала Пастіль комітату Унг у 1803 році. Здобувши богословську освіту у Відні А. Пастелій після висвячення спочат-

ку був священником короткий час у селі Імстичево (1828–1830). Відтак з 1830 року він став парохом у с. Доробратово, а з 1832 р. – деканом Крайнянського деканату, до якого належала його парафія. У 1848–1849 роках о. А. Пастелій брав активну участь у національній гвардії (гонведах) Лайоша Кошута в боротьбі проти Габсбургів. Незважаючи на це о. А. Пастелій продовжив обіймати обидві адміністративні посади аж до смерті. Він помер 18 листопада 1855 року і був похований у Доробратові на території церкви.

Станом на 1851 рік (за даними угорського статиста і дослідника Елека Фийнеша) в русинському селі Доробратові (тоді називалося *Bártfalva / Drága*) налічувалося 814 греко-католиків, 10 римо-католиків та 5 юдеїв. В селі була лише греко-католицька парафія. Як і раніше, село належало до Мукачівсько-Чинадівської домонії графів Шенборн-Бухгеймів. Ці дані засвідчили, що в Доробратові в першій половині ХІХ століття вперше в історії змінилася етноконфесійна структура населення: поряд з русинами греко-католиками в селі з'явилися угорці римо-католики та євреї юдеї.

У 1881 році, при мукачівському єпископі Іоаннові Ковачові де Пастелію, за державні та єпархіальні кошти, а також за пожертви місцевих газдів, в селі Доробратові було збудовано одну з найбільших фар у Мукачівській єпархії. В будинку фари розміщалися квартира для священника, квартира для помічника священника, якщо такий призначався, бібліотека, приміщення для церковного уряду, проведення просвітницької роботи з селянами, катехизації вірних та для репетицій церковного хору.

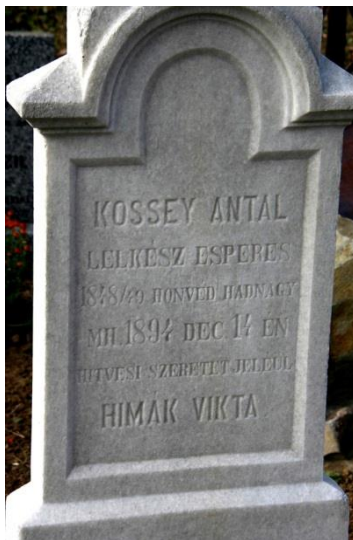
Доробратівська фара побудована в 1881 році

Наступним парохом у с.Доробратово був Антал Коссей (1855–1894). У 1848–1849 роках він, як молодший офіцер, також брав активну участь у революції за незалежність Угорщини. Спочатку о.А.Коссей був помічником священника, а з 1855 до 1894 року парохом в с.Доробратово та деканом Крайнянського деканату. Помер о.Антал Коссей 14 листопада 1894 року. Похований в с.Доробратові на території церкви.

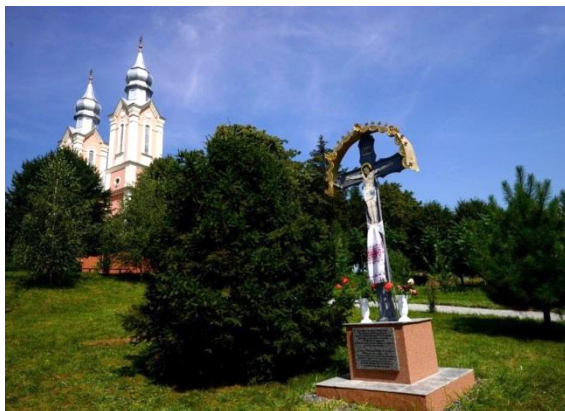
У 1890–1894 роках помічником священник, а з 1894 до 1915 року парохом у с. Доробратово та деканом Крайнянського деканату був о.Іштван Товт. Він народився 28 червня 1849 року, закінчив Ужгородську богословську семінарію. З 1906 року був членом управи Березького комітату.

Особисто опікувався освітою в селі. Всіляко заохочував вірників віддавати дітей до школи, турбувався про створення належних умов для життя і праці вчителів, заохочуючи приїзд у село освічених учителів.

У липні 1896 році, з нагоди Тисячоліття віднайдення угорцями батьківщини, на подвір'ї церкви було встановлено хрест, придбаний за кошти священника. 26 червня хрест було освячено мучаківським єпископом Юлієм Фірцаком, у співслужінні з яким брали участь 16 священників, вірники с. Доробратова та 15 процесій із сусідніх парафій.

Стела на могилі Коссея Антала (1848–1894)

Хрест, який було встановлено в честь Міленіума Угорської держави в 1896 році

Богослужіння 26.06.2016 року біля реставрованого хреста

Фото на пам'ять 26.06.2016 року

У 2016 році хрест було реставровано і 26 липня біля нього здійснено Богослужіння парохом о. Петром Бровдієм, почесним деканом, священником о. Даниїлом Бендасом, священниками о. Олександром Сараєм та о.Тарасом Бровдієм в присутності вірників та гостей, представників місцевої, районної та обласної влади, дипломатів з Генерально-го консульства Угорщини в м. Ужгород, представників ЗМІ.

Разом з тим, підпис отця Стефана Товта стоїть під Зверненням священників Крайнянського округу до мукачівського єпископа Юлія Фірцака від 20 липня 1897 року. Звернення підписали на зборах у с.Локоть, сім парохів сіл Завидово, Загаття, Негрово, Локоть, Чорний Потік та Доробратово. Автори Звернення звертали увагу єпископа на те, що у зв'язку із святкуванням в Угорщині Мілленіума знайдення угорцями своєї батьківщини, світ відкрив для себе рутена, предки якого тисячу років тому разом з угорцями перетнули Карпати, а сьогодні опинилися у дуже злиденному становищі. Скликане на збори в село Локоть духовенство Крайнянського округу окружним деканом та завидівським парохом Миколою Ференчиком, констатувало факт, що бідними рутенами *«ніколи ніхто – ні уряд, ні комітат – не турбувався»*.

Тому священники зверталися до єпископа, щоб *«своїм дійовим впливом»* домігся від угорського уряду вирішення восьми прохань: 1) перешкоджання переселенню євреїв із Галичини; 2) покарання євреїв за незаконне лихварство; 3) відкриття закритого у с. Загаття залізобного заводу; 4) впровадження в домінії Шенборна деревообробної промисловості букових лісів; 5) повернення в користування населення на умовах оренди відібраних у нього внаслідок розмежування землі косовиці та пасовиська в багатьох селах, серед яких названо і в с. Доробратово пасовище, що знаходиться на території домінії Шенборнів під назвою Ворочанське; 6) відібрання від євреїв права на утримання корчми; 7) якнайшвидше будівництво транспортних шляхів; 8) створення в кожному селі складів насіння та кредитних спілок.

Згідно з офіційними даними шематизму Мукачівської Греко-Католицької Єпархії за 1908 рік парафія с. Доробратова (Drágabártfalva) вперше в документах згадувалася у 1523 році, але остаточно як парафія сформувалася з 1693 року. Починаючи з 1781 року в церкві св. Миколая русинською мовою велася метрична книга. Перша мурована церква в Доробратові згадується з 1783 р., а її остаточно будівництво завершилося в 1870–1875 роках. Діючий станом на 1908 рік парох Іштван Товт духовно опікувався 1353 греко-католицькими вірниками в селі Доробратово та трьох його присілках в урочищах Старий Лаз, Ге-

рбешовиця та Ворочанське. Крім греко-католиків у Доробратові на той час проживали 73 юдеї, 7 кальвіністів та 5 римо-католиків.

За даними угорського перепису населення 1910 року парафіяльна громада в селі Доробратово налічувала 1085 греко-католиків, що було на 271 вірника менше ніж за інформацією єпархіального шематизма. За цей короткий час якась частина греко-католицьких вірників могла емігрувати на заробітки до країн Європи та за океан., а якась перейти в римо-католики.

Отець Іштван Товт помер 17 листопада 1915 року. Він заслужено був похований своїми вірними в с. Доробратові на території церкви.

Тимчасово адміністратором парафії від грудня 1915 до грудня 1916 року був Мікловш Товт (молодший).

НАРИС 2.

ПАРАФІЯ ТА ПАРОХИ СЕЛА ДОРОБРАТОВА В ЧЕХОСЛОВАЦЬКІЙ ТА УГОРСЬКІЙ ПЕРІОДИ (1919–1946)

Наступним парохом у с. Доробратово був Яцкович Василь, який народився у 1865 році.

Родина Яцковича походить із давнього дворянського роду. Відповідно до грамоти угорського короля Рудольфа II Габсбурга від 21 березня 1600 року Стефану Яцковичу, як захиснику Батьківщини і християнської Віри від османів та

ісламу, було видано Гербовий лист і родинний Герб. Його було видруковано в Нітрі 15 серпня 1622 року та двічі підтверджено в Зомборі – 6 квітня 1814 року і в Загребі – 8 червня 1826 року. Юридична копія королівської грамоти зберігається в Хорватському державному архіві м. Загреб (в минулому Аграм).

Священик Василь Яцкович у 1916–1927 роках був одночасно і парохом у с. Доробратові, і деканом у Крайнянському окрузі. Отець В.Яцкович був засновником місцевого осередку Товариства ім. Олександра Духновича та бібліотеки і народної читальні. Він організував церковний хор, який налічував 60 членів. Його дружина Юлія організовувала на фарі навчання дівчат шиттю та в'язанню.

Разом з дяком-вчителем Андрієм Глебою о. Василь Яцкович був ініціатором будівництва та відкриття в селі восьмирічної школи.

Отець Яцкович з родиною

*Родинний Герб
Яцковича*

Помер заслужений священник 26 липня 1940 року. Похований біля церкви в с. Велика Туриця, де парохував останні роки свого земного життя.

Нашадки о. Василя Яцковича брали активну участь у житті Мукачівської греко-католицької єпархії і нагороджувались вищими єпархіальними нагородами, зокрема орденом імені єпископа Андрія Бачинського.

Вручення Владикою Міланом (Шашиком) ордена єпископа Андрія Бачинського Томашу Яцковичу. Доробратово, 2011 рік

Тривалий час парохом греко-католицької громади в с. Доробратово був отець Євген Уйгелі. Він народився 2 квітня 1885 року в русинській сім'ї в місті Шарошпоток в Угорському королівстві. Освіту здобув у Мукачівській королівській католицькій державній гімназії ім. Арпада, а богословську – в Ужгородській духовній семінарії та в теологічній семінарії в місті Естергом в Угорщині. З 1927 по 1949 рік о. Євген Уйгелі був парохом в с. Доробратово.

Отець Євген Уйгелія з родиною

У 1928 році в Доробратові та навколишніх селах стрімко поширювався тиф і дифтерія, що призвело до чисельних смертей. У селі проводилися відповідні санітарно-медичні заходи. Але незважаючи на це смертність все рівно зростала. В зимові місяці 1928–1929 рр. в селі померли двоє школярів від дифтерії та 46 дорослих від тифу. Велику надію односельці покладали на Бога. У квітні 1929 р. о. Євген Уйгелі запросив до села місію монахів із Мукачівського Свято-Миколаївського монастиря. Протягом тижня з 21 по 28 квітня в церкві цілодо-

бово проходили Богослужіння. Після завершення місії за селом було встановлено шестиметровий дерев'яний хрест, який 28 квітня 1929 р. освятив мукачівський єпископ Петро Гебей. Після цієї події від тифу і дифтерії в селі більше ніхто не помер. З того часу біля цього хреста відбуваються систематичні поминальні Богослужіння. У 2020 р. зусиллями громади села хрест було відреставровано та здійснено обряд освячення.

*Фото з урочистостей освячення відреставрованого Хреста 1929 року.
як символ боротьби з епідеміями. Доробратово, 2020 рік*

За переписом 1930 року в селі Доробратові проживало 1763 жителі, з яких 1609 русинів, 116 євреїв, 21 чехів і словаків, 8 угорців, 3 німців та 6 іноземців. За останні сто років другою етнічною групою в селі після русинів стали євреї. В селі діяла одна Свято-Миколаївська греко-католицька громада яка налічувала 1554 вірників і мала кам'яну чотирирох вежову церкву. Серед державних установ у селі були дві: нотаріат та жандармський відділ, в яких працювали в основному чехи і словаки. В селі була шестикласна школа з русинською мовою навчання.

У 1929 році спеціалісти окружного уряду з м. Мукачева обстежили церкву і прийшли до висновку, що потрібно провести ремонтні роботи, так-як на правій стіні від престолу і, частково, куполі появились тріщини, що були зумовлені отриманими пошкодженнями під час землетрусу. Церковна рада на чолі з священником о. Йосифом Уйгелі стали говорити про будівництво нової церкви. Розглядалось питання можливості продажу Урбаріального лісу громади або отримання банківського кредиту під заставу Урбаріального лісу. Але для того, щоб подавати заявку на отримання кредиту, потрібно було мати проект церкви і відповідні розрахунки вартості будівництва.

Проект церкви розробив архітектор Еміліан Егреші. З фірмою «КОЛОНА» було укладено угоду на будівництво. Відповідно до здійснених розрахунків кошторис будівництва склав 1 мільйон чеських крон. Була почата процедура оцінки лісу і отримання згоди від кожного члена товариства. Одночасно почались перемовини з єврейською сім'єю Клайн про продаж церковній громаді земельної ділянки під будівництво церкви. Але одностайної згоди на продаж урбаріальної власності або згоди віддати під заставу від членів товариства не було досягнуто.

В листопаді 1940 року місцевий парох о. Євген Уйгелій знову виступає з ініціативою продати ліс, що знаходився в колективній (урбаріальній) власності жителів села, а за виручені кошти побудувати нову церкву за проектом, розробленим архітектором Е. Егрешієм. На цей час всі члени урбаріального товариства погодилися на продаж лісу з умовою, що греко-католики всі кошти віддають на побудову церкви, а члени урбаріальної спільноти іудейського віросповідання і православні заберуть кошти за свої частки вартості лісу. Отримавши від кожного члена товариства письмову згоду, Урбаріальний уряд в лютому 1941 року підписав угоду з Угорським Королівським державним лісовим управлінням про продаж лісу у відповідності до земельного кадастру.

Ця подія в «Циркулярі Єпархії Мукачевської» описана наступним чином:

«Урбаріальне общество в Дорогобратові 160 000 пенге пожертвувало из продажи своего ліса на будованіе новой церкви в с.Дорогобратові. Єпархіальний Єпископ лично появился в Дорогобратові и торжественным способом подяковав урбаріальной громаді и добрим вірникам за сіє похвальное и Богу угодное рішеніє. На сих днях уже и начнется будованіє новой церкви, котра буде одною из найкрасиших церквей Єпархії».

Божєє благословеніє да будет із усіми, котрі помогли здійснити будованіє сей новой церкви.

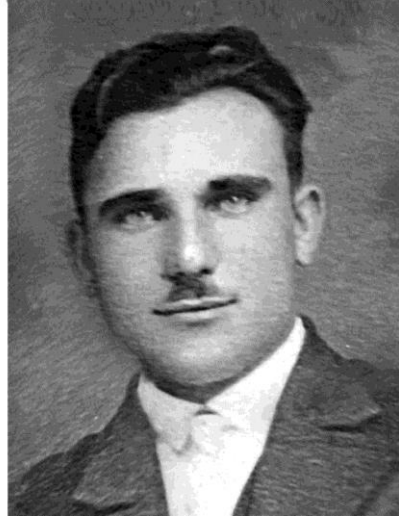
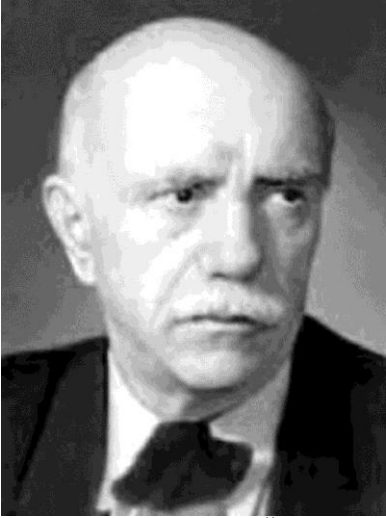
Ужгород 1.05.1941.

*З архієрейським благословенням
+Александр, Єпископ Мукачевський».*

Так з Божого Благословіння у розпал Другої світової війни, коли під бомбами й снарядами знищувались храми і святині, міста й села, гинули мільйони невинно убієнних людей, в с. Доробратово здійснювалося будівництво великої церкви. У червні 1942 року було укладено угоду на проектування, виготовлення і розпис іконостасу та престолу. За проектування взявся талановитий художник, випускник Будапештської академії мистецтв Йосиф Бокшай та житель с. Чопівці, Мукачівського району різьбяр Іван Павлишинець, який захистив кваліфікацію майстра-різьбяра в художній раді при Кошицькій єпархії.

*Й. Бокшай. Портрет Єпископа А.Стойки,
1934 рік*

Художник Йосиф Бокшай та різьбяр Іван Павлишинець

У тісній співпраці з архітектором Емельяном Егрешієм, єпархіяльною капітулою, Доробратівською церковною громадою з благословення й постійної підтримки мукачівського єпископа Олександра Стойки вони приступили до проектування та виготовлення замовлення. Спроектований низький іконостас є унікальним за формою та розписом. Подібний іконостас спроектований, розписаний Й. Бокшаєм встановлений у монастирі редемптористів грецького обряду в словацькому місті Міхаловці у 1935 році.

Іконостас та престол Свято-Миколаївської церкви в с.Доробратово спроектований і розписаний визначним художником Йосифом Бокшаєм. Сконструював та здійснив високохудожнє різьблення Іван Павлишинець.

*Будівництво доробратівської церкви, 1943 рік.
Власний архів Михайла Садохи*

Й. Бокшай також розробив проект вітражних вікон та хрестів на торуні для церкви. Однак виникли труднощі з можливостями їх виготовлення, оскільки всі ливарні заводи в умовах війни працювали тільки

над виконанням військових замовлень. Проте єпархіальний уряд домовився через Міністерство віросповідання та освіти про відлиття вікон і хрестів на торуні на ливарному заводі в Будапешті та доставки їх залізницею до станції в Мукачеві за рахунок держави.

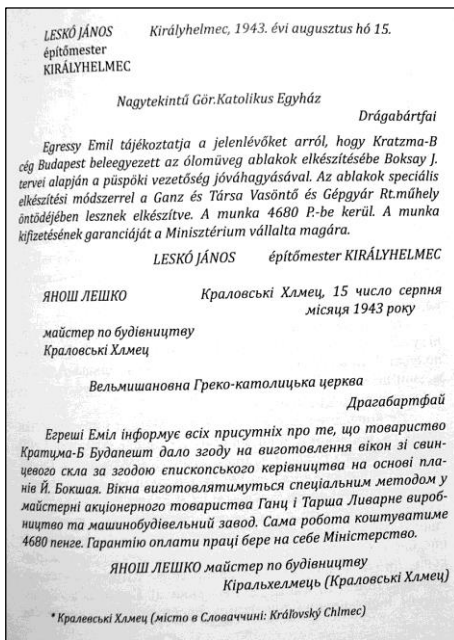
Угорська держава згідно чинного законодавства щодо підтримки фінансування культових споруд виділила на будівництво нової церкви в Доробратові 10 тис. пенге. Спорудженням храму займався майстер по будівництву Янош Лешко з словацького міста Краловські Хлмец зі своїм помічником Потокі. У зверненні до громади греко-католицької церкви села Доробратова від 15 серпня 1943 року Я. Лешко повідомив,

що за інформацією Е. Егрешія, товариство Кратцма-Б в Будапешті дало свою згоду на виготовлення вікон зі свинцевого скла за згодою єпископського керівництва в Ужгороді на основі проектів Й. Бокшая. Вікна виготовлятимуть спеціальним методом у майстерні акціонерного товариства Ганц і Тарша Ливарне виробництво та машинобудівний завод. Робота коштуватиме 4680 пенге, гарантію оплати яких бере на себе уряд Угорщини. Серед мурників церкви згадувався ще Карл Ласпах.

У підсумку, іконостас і престол вирізьбив Янош Павлишинець, а ікони до іконостата, бічного вітваря та саму вітварню – розмалював Йосиф Бокшай.

Однак у другій половині літа 1943 року виникли значні фінансові проблеми: відбулась пенгова інфляція, подорожчали, будівельні матеріали. Грошей на завершення будівництва не стало. Капітулярний вікарій Мукачівської греко-католицької єпархії отець Микола Мураній домовився в Будапешті про виділення урядом Угорщини фінансової допомоги для погашення боргу.

Тим часом 58 тис. пенге для завершення будівництва церкви на прохання о. Євген Уйгелі було зібрано в Шарошпотоку, рідному місті, де він народився, а також на парафіях, де служили його вітварні побратими, з якими він навчався в семінарії Естергома. Це дало можливість у 1944 році закупити будівельні матеріали для завершення будівництва церкви в Доробратові. З приходом на Підкарпатську Русь радянської армії восени 1944 року будівництво церкви майже повністю призупинилося.

*Документ із книги к.і.н., професора
 УжНУ Т.Олексика «Доробратово і
 доробратівці». Ужгород, 2019 р.*

Станом на 1 травня 1945 року згідно з даними шематизму Мукачівської греко-католицької єпархії до округу (дистрикту) Крайна належали сім парафій та 16 сіл. В селі Доробратові налічувалося 1849 греко-католиків. Віце-архидіаконом цілого округу був доробратівський парох Євгеній Уйгелі.

Навесні 1945 року отець Євген Уйгелі знову організував вірників для завершення будівництва церкви. Запросили майстра з Мукачева Йосифа Козманова, під керівництвом якого підібрали бригаду з односельців-доробратівчан, яка складалася з літніх чоловіків, жінок та підлітків. З майстрами та робітниками розплачувалися зерном, продуктами харчування з власних господарств, а самі працювали безкоштовно.

Восени 1945 року новий мукачівський єпископ владика Теодор Ромжа освятив престол та іконостас церкви Св. Миколая Чудотворця. В церкві розпочалися богослужіння й одночасно продовжувалися роботи. Але найважчим було те, що завершенню будівництва почала перешкоджати нова радянська влада.

*Встановлення хреста на вежу церкви, 1948 рік.
Власний архів Михайла Садохи*

НАРИС 3.

ПАРАФІЯ ТА ПАРОХИ СЕЛА ДОРОБРАТОВА В РАДЯНСЬКИЙ ПЕРІОД (1946–1991)

З приходом радянської влади розпочалися репресії проти Греко-католицької церкви на Закарпатті, переслідування та арешти священників. Був переслідуваний і о. Євген Уйгелі. Його важко хворого разом із сім'єю було виселено з церковного будинку-фари. Помер отець Євген Уйгелі у 1954 році. Похований на сільському кладовищі в Доробратові.

Знаючи також переслідувань монахи та монахині Чина Святого Василя Великого. Їх спонукали відмовитись від свого сану й перейти в чернецтво до Руської Православної Церкви Московського патріархату. Незважаючи на погрози і обіцянки різних благ жодна особа з чернечого стану не зрадила своїй вірі, за що більшість з них були репресовані комуністичним режимом. Деякі монастирі закрили, а окремі передали РПЦ. Серед богопосвячених осіб ЧСВВ були й кілька доробратівчан.

Мондик Андрій (о. Антоній) народився 19 січня 1913 року. В 1931 році після закінчення Мукачівської русинської гімназії вступив до Мукачівського монастиря ЧСВВ. В Ужгородському монастирі захистив два ступені схоластики (релігійна філософія), далі навчався в Богословській семінарії Мукачівської греко-католицької єпархії в Ужгороді, а закінчив теологічні навчання в м. Оломовц (Моравія). У 1943 році Генеральною курією ЧСВВ в Римі о. Антонія Мондика було призначено протоігуменом підкарпатської гілки василіан.

Згідно з каталогом “Провінції Василіанського Ордена Св. Йосафата в Угорщині” у 1944 році вона поділялася на три віце-

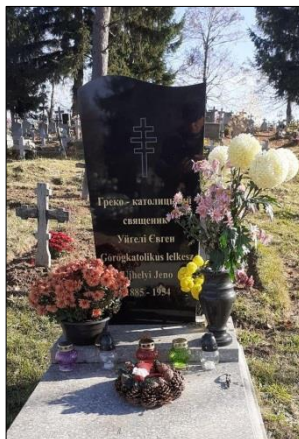

Рисунок 1

*Мондик Андрій
(о. Антоній)*

провінції: угорську, русинську та румунську. Найбільшу частину становили монастирі й монахи русинської гілки (Coetus monasteriorum ruthenorum). До неї належало п'ять монастирів: Боронявський, Імстичівський, Мукачівський, Ужгородський та Малоберезнянський.

Після закриття монастирів, деякі з яких були передані РПЦ, о. Антоній (Андрій Мондик) працював лісорубом в Загатянському лісгоспі. Через деякий час він захворів і важка праця лісоруба стала йому непосильною. Довелось знайти легшу роботу у виноградній бригаді колгоспу «Радянське Закарпаття» в с. Доробратово. Там працював до 1973 року. Будучи об'єктом пильного нагляду і контролю з боку місцевого КДБ, він конспіративно проводив підпільну роботу монашого життя на Закарпатті.

Ним була налагоджена також підпільна підготовка кандидатів до чернечого життя та священничого сану. Помер о. Антоній (Мондик Андрій Андрійович) 20 листопада 1989 року. Похований на території церкви в с.Доробратово.

Гелетей Юлія (сестра Теодора). Народилась 27 лютого 1913 року. Закінчила Мукачівську русинську гімназію, вчительську гімназію в Ужгороді та нотаріальні курси. Працювала в канцелярії в Гайдудорозькій греко-католицькій єпархії (Угорщина) настоятелькою будинку для німецьких монахинь у м. Бардієві (Чехо-Словаччина). Померла 18 травня 1987 року. Похована в м. Тренчин (Чехо-Словаччина).

*Гелетей Юлія
(сестра Теодора)*

*Геревич Марія
(сестра Ігнатія)*

Геревич Марія (сестра Ігнатія) народилася 1 вересня 1916 року. Після закінчення Мукачівської русинської гімназії вступила до новіціату Ужгородського монастиря ЧСВВ, де й склала довічні обіти. Будучи монахинєю, закінчила педагогічний інститут у Братиславі. З 1938 до 1948 року (до ліквідації монастиря радянською владою) була ігуменею жіночого монастиря в Ужгороді, під опікою якого були всі жіночі монастирі ЧСВВ краю. Була репресована радянською владою. Померла 26 липня 1962 року. Похована у м. Мукачево на міському цвинтарі.

Попович Анна (сестра Віра) народилася 1916 року. Після закінчення Мукачівської русинської гімназії вступила до новіціату Ужгородського монастиря ЧСВВ, де склала довічні обіти. Будучи монахинєю, закінчила нотаріальні курси. Була завідувачкою канцелярії жіночого монастиря в Ужгороді з 1938 по 1948 рік (до ліквідації монастиря).

Репресована радянською владою. Померла в 1968 році. Похована в м. Ужгороді на кладовищі «Барвінок».

*Попович Анна
(сестра Віра)*

*Русин Юлія
(сестра Миколая)*

Русин Юлія (сестра Миколая) народилася 5.04.1913 р. Після закінчення Мукачівської русинської та Ужгородської вчительської гімназій вступила до новіціату Ужгородського монастиря ЧСВВ, де склала довічні обіти. В монастирі опікувалась дитячими сиротинцями та будинками німечиних людей. Була переслідувана радянською владою. Померла 18.03.1975 р. Похована в Доробратові на сільському кладовищі.

У червні 1949 року радянська комуністична влада відібрала від греко-католицької громади села Доробратова церкву і передала її православній громаді Російської православної церкви. Вона нею розпоряджалася до липня 1990 року.

За цей період в церкві служили дев'ять священників Мукачівсько-Ужгородської єпархії РПЦ Московського патріархату: Рацин Василь, Бутьок Варфоломей, Бобіта Іван, Мінчич Золтан, Сідак Михайло (монах Юстин), Черній Федір, Симулик Дмитро, Голубка Михайло та Куриця Михайло. Біографія одного з них особливо знакова для тієї епохи.

Сідак Михайло Васильович (о. Юстин). Народився 14 жовтня 1918 року в с. Збини Воловецького округу в комітаті Берег в родині лісоруба. Закінчив сільську школу в Жденіві та гімназію у Сваляві. Богословську освіту

*Сідак Михайло Васи-
льович (о. Юстин)*

здобув у 1934–1940 роках в духовній семінарії в м. Сремські Карловиці (Югославія). Після навчався один рік на богословському факультеті Белградського університету. З весни 1941 до літа 1942 року жив послушником в монастирі Велика Ремета в Сремських Карловцях. У 1942 році був заарештований німцями і доправлений у сілезьке місто в окупованій нацистами Польщі Бреслау (Вроцлав). Восени 1943 року він пробирається до Угорщини, де стає слухачем православного богословського факультету Будапештського університету. У вересні 1944 року М. Сідак повернувся на Підкарпатську Русь. Спочатку працює псаломщиком у с. Жденієво, а в 1944–1945 роках викладає німецьку мову, історію та Закон Божий в Хустській гімназії. В Свято-Пантелеймонівському скиті в околицях Хуста прийняв чернецтво під іменем Юстин.

У 1945 році радянська влада запропонувала йому посаду директора гімназії за умови вступу в комуністичну партію, але він вибрав шлях служіння Богу й народу. 21 квітня 1945 року, на перший день Воскресіння Христового, на вечірні в церкві с. Щербовець Воловецького округу, монах Юстин (Сідак) заступився за місцевого греко-католицького священика о. Степана Григоровича, на якого напав під час св. Літургії п'яний радянський офіцер.

24 липня 1946 року монах Юстин звернувся з проханням до Мукачівсько-Ужгородського єпископа Нестора (Сидорука) рукоположити його у священницький сан. 21 вересня 1946 року в Іллінській каплиці Липчанського жіночого монастиря єпископ Нестор рукоположив його у сан ієродиякона, а наступного дня, в монастирському храмі Різдва Богородиці, – в сан ієромонаха.

З червня 1947 до 5 квітня 1948 року о. Юстин (Сідак) парохував у с. Чумальово Тячівського округу. У квітні 1948 року він був переведений на пастирське служіння в с. Негрово Іршавського округу. Паралельно з 31 травня по 4 жовтня 1949 року він обслуговував церковну парафію в сусідньому с. Доробратово. Його непокоїли дії влади по переслідуванню священиків та вірників Греко-католицької церкви.

Після невдалої спроби продовжити навчання в Московській духовній академії (лист до Патріарха Алексія (Сіманського) від 10 вересня 1950 р.), на початку квітня 1951 року життя о. Юстина (Сідака) змінилося кардинально.

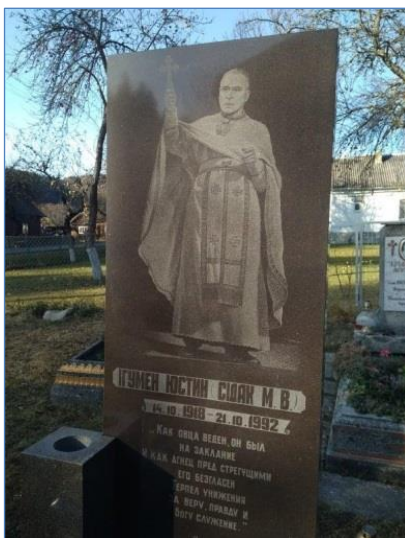
Внаслідок інциденту, який стався під час св. Літургії в с. Негрові між п'яним землевпорядником Іршавського округу Ржецьким і о. Юстином, 5 квітня 1951 року на загальному зібранні всього православного духовенства Закарпатської області в Мукачівському монастирі отець

Юстин (Сідак) публічно засудив репресії та переслідування греко-католиків. Наступного дня він був заарештований. 17–18 липня 1951 року суд звинуватив його в антирадянській та антикомуністичній агітації і пропаганді, закликав до боротьби з атеїзмом, в результаті чого він отримав 10 років таборів з поразкою в правах на 5 років та конфіскацією належного йому майна. Покарання відбував в Унженському таборі на станції Сухобезводна Горьківської області Російської Федерації.

7 червня 1956 року о. Юстин Сідак був звільнений з ув'язнення по амністії і продовжив служіння в різних селах Закарпатської області. Спочатку було с. Білки, потім, з 23 жовтня 1956 року, с. Малий Раковець Іршавського району. Але вже на початку 1957 року о. Юстин Сідак перебуває серед чернечої братії Свято-Преображенського чоловічого монастиря в с. Тереля Тячівського району, а в лютому-березні 1957 року він обслуговує Вознесенський та Покровський храми в місті Хуст. У 1957–1961 роках о. Юстин (Сідак) є настоятелем парафії у с. Ділове з обслуговуванням вірних с. Кобилецька Поляна Рахівського району, а також тимчасовим обслуговуванням храмів у селах Добрянське Тячівського району та Ясіня, Лазещина, Чорна Тиса Рахівського району. У 1958 році він знову пробував продовжити навчання в Московській духовній академії, але теж без успіху.

14 серпня 1961 року ієромонаха Юстина (Сідака) було знову призначено настоятелем храмів в с. Негрово та в с. Доробратово Іршавського району. У 1967 року він отримав сан ігумена.

У березні 1978 року церкву св. Миколая-Чудотворця в Доробратові відвідала делегація, до якої входили завідувачі відділами релігії та агітації і пропаганди Закарпатського обкому КПРС, директора Закарпатського обласного музею атеїзму та релігії, секретаря з ідеології Іршавського райкому, місцевих партійців та керівництва Мукачівської єпархії МП. Делегація прийняла рекомендації, щоб

*Могила ігумена Юстина
в с. Збини*

протягом півроку демонтувати іконостас, престол та казательницю й перевезти їх в Ужгород в Музей атеїзму та релігії, а взамін встановити за кошти громади канонічні в РПЦ іконостас і престол. Ієромонаху Юстину було доручено розпочати збір грошей на новий іконостас і престол. Завдяки зусиллям ієромонаха Юстина (Сідака) виконання рекомендацій комісії спочатку були відкладені на деякий час, так як люди «не бажали «жертвувати кошти на новий іконостас, а пізніше про них «забули».

У 1985 році отець Юстин (Сідак) став емеритом (пенсіонером). Помер 21 жовтня 1992 року. Похований в рідному с. Збини Воловецького району.

*Доробратівчани на могилі ігумена Юстина.
Зліва направо: Іван Лях, о.Сергій, Михайло Свалявин, Василь Бізіля*

НАРИС 4.

ПАРАФІЯ ТА ПАРОХИ СЕЛА ДОРОБРАТОВА В УКРАЇНСЬКИЙ ПЕРІОД (1991–2021)

Через 40 років, у липні 1990 року, на прохання доробратівських вірників єпископ-ординарій Мукачівської греко-католицької єпархії владика Іоанн (Семедій) доручає репресованому комуністичним режимом священнику о. Йосифу Уйгелію, разом з доробратівськими греко-католиками готувати громаду до виходу з підпілля.

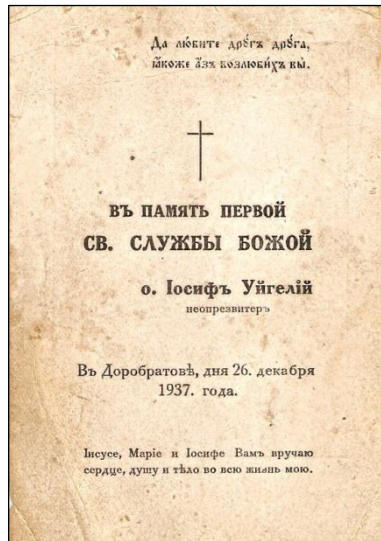
Уйгелій Йосиф народився 14 березня 1913 року в сім'ї греко-католицького священника Євгена Уйгелі та Корнелії Бокшай. Юнацькі роки провів в с. Доробратово. Він очолював молодіжну секцію місцевої філії Товариства ім. Олександра Духновича, був учасником церковного хору. Освіту здобув в Ужгородській духовній семінарії. 19 грудня 1937 року був рукоположений на священника. Першу свою Службу Божу (промоцію) відслужив у церкві с. Доробратово.

Зі встановленням комуністичної влади на Закарпатті та початку репресій проти Греко-католицької церкви о. Йосифа Уйгелі примушують зректися своєї віри та підписатися під заявою про перехід в РПЦ. Він відмовився, за що був засуджений на 25 років позбавлення волі.

У березні 1956 року о. Йосиф Уйгелі було амністовано, і він повернувся до своєї сім'ї в село Середнє Ужгородського району. Довгий час він працював простим робітником на різних підприємствах. Працюючи, о. Й. Уйгелі активно включився в підпільну діяльність Мукачівської греко-

*Уйгелі Йосиф.
Фото з першої Літургії
в с. Доробратово, 1937 р.*

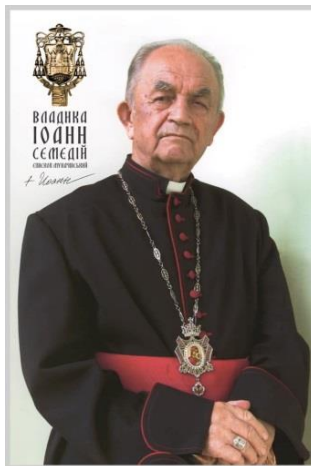
католицької єпархії: таємно відправляв Служби Божі, хрестив, сповідав, обслуговував вірників у Середньому та Доробратові де мав багато вірних друзів.

На прохання доробратівчан, з благоговення єпископа-ординарія Іоанна Семедія, о. Йосиф Уйгелі брав активну участь в легалізації Доробратівської греко-католицької громади у 1980-х роках.

26 серпня 1990 року о. Йосиф Уйгелі із вірними Свято-Миколаївської церкви, а також разом із великою кількістю паломників з усієї області урочисто зустрічали єпископа-ординарія Іоанна (Семедія).

Владика у співслужінні із 12 священниками відправив архієрейську Службу Божу. Під час Літургії, вперше після майже 45-річного комуністичного гоніння проти греко-католиків Закарпаття, владика тут легально рукоположив на священників чотирьох богословів підготовлених у підпіллі мукачівським єпископом Йосифом Головачем та д-ром о. Елеміром Ортутаєм. Цими священниками були: Томаш Грабар, Гаврило Кубіній, Микола Пайкош та Стефан Сюч.

12 вересня 1990 року Доробратівська Свято-Миколаївська греко-католицька громада юридично відновила свою релігійну діяльність.

Д О В І Д К А

про реєстрацію релігійного об'єднання

Рішення виконкому Іршавської районної Ради народних депутатів
Видана в тому, що на основі рішення Ради в справах релігій при Раді Міністрів СРСР
від 12.09.1990 року 196 року протокол № 212 зареєстровано релігійну
громаду (групу) віруючих
громаду греко-католицького віросповідання з перереєстрацією культурного
(віросповідання) будинку
в селі Доробратово Іршавського району Закарпатської області
(місце перебування і район діяльності)

М. П. Уповноважений Ради в справах релігій при Раді Міністрів СРСР
ЗасР. № Закарпатської області

16 вересня 1990 року 169
№ 106

О.Ю.Грицак
О.Ю.Грицак

В. Березнякська райдух. з. № 078-89 р., т. 2000

12 липня 1991 року в Доробратівську, вже легалізовану церкву, отримав направлення о. Петро Бровді, який 27 березня 1988 року в с. Боржавське Виноградівського району в будинку батька був таємно висвячений на священника Івано-Франківським єпископом Софроном Дмитерком в співслужінні з єпископом Іваном Маргітичем. О. Петро ще деякий час співслужив разом з о. Йосифом Уйгелієм.

11 листопада 1991 року владика Іоанн доручає о. Йосифу крім вірників с. Середнє, обслуговувати вірників сіл Вовкове та Андріївку.

У 2004 році владика Мілан, за довголітню працю для Греко-католицької Церкви як за часів підпілля так і після її легалізації, нагородив о. Йосифа Золотим хрестом з прикрасами.

Помер о. Йосиф Уйгелі 22 липня 2004 року. Похований в с. Середнє на Ужгородщині. На його похороні було багато вірників с. Доробратова.

Станом на липень 2002 року за даними Шематизму Мукачівської греко-католицької єпархії до Свято-Миколаївської церковної громади села Доробратово належали 563 сім'ї.

У 2007 році в Доробратівській Свято-Миколаївській громаді було утворено спільноту «Матері в молитві». Духовна концепція і мета спільноти полягає в тому, щоб разом служити Господеві, нести любов, утіху і надію іншим людям та бути світлом у темному світі. Очільником спільноти (Слугинею) було обрано Марію Станинець. Спільнота збирається в храмі щопонеділка для спільної молитви, яка супроводжує сучасну людину в потребах її повсякденного життя і є фундаментом для побудови міцної сім'ї та добрими ліками проти душевних ран.

В 2010 р. владикою Міланом в Доробратово було призначено священником-співробітником о. Михаїла (целібат) Поповича Василя. В обов'язки о. Петра і о. Михаїла було покладено також обслуговування і невеликої греко-католицької громади с. Негрово.

Фото о.о. Петра і Михаїла

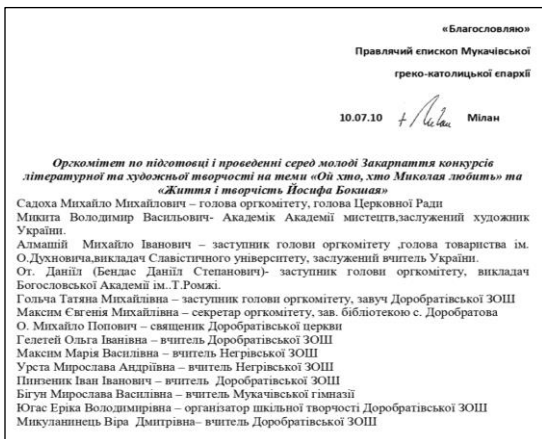
21 травня 2011 року в Доробратівському храмі відбувся V з'їзд спільноти «Матері в молитві» Мукачівської греко-католицької єпархії. У прощі взяли участь понад 1000 паломників з усієї Закарпатської області.

На початку 2010 року церковна рада с. Доробратова звернулася до правлячого ординарного єпископа Мукачівської греко-католицької єпархії владика Мілана (Шашіка) з проханням встановлення в Доробратівській церкві частки мощей Святого Миколая-Чудотворця. Через деякий час владика Мілан повідомив про позитивне прийняття рішення, що частка мощей Святого Миколая Мирлікійського з крипти Базиліки Св. Миколая в італійському м. Барі буде розміщено в Доробратівській церкві. Навіть було визначено дату привезення мощей – 26 вересня 2010 року.

Єпископ просить до цієї події організувати серед дітей і молоді області незалежно від конфесійної приналежності мистецький та літературний конкурси під гаслами: «Ой хто, хто Миколая любить» та «Життя і творчість Йосифа Бокшая». Було створено оргкомітет з проведення конкурсів, затверджені положення про конкурси тощо.

Пам'ятна листівка про V з'їзд спільноти «Матері в молитві». Доробратова, 21 травня 2011 р.

16.07.10 + Мілан

ПОЛОЖЕННЯ

Про конкурс на найкращий літературно-художній твір на тему «Життя і творчість Й. Бокшая», присвячений видатному митцю Йосифу Бокшаю, за проектом якого виготовлено іконостас Доробратівського храму, і який ним же й розписаний. В цьому році за його проектом виготовляється бічний престол, на якому буде встановлено ковчег з мощами Святого Миколая, привезеними з м. Барі (Італія).

Мета конкурсу:

1. Залучення школярів та молоді до пізнання і відкриття Істини і Любові Господа нашого Ісуса Христа.
2. Через мистецтво наблизитись до пізнання правди віри про Сотворіння, про шанобливе ставлення до оточуючого природного середовища.
3. Пропаганда мистецтва Й. Бокшая та його робіт, які знаходяться в Свято-Миколаївському Храмі с. Доробратова.
4. Виявлення талановитої молоді, схильної до художньої творчості.

Умови конкурсу:

До конкурсу запрошуються учні шкіл, середньо-спеціальних та вищих навчальних закладів, молодь, незалежно від конфесійної приналежності.

На конкурс приймаються роботи у таких жанрах мистецтва:

- пейзаж (околиці с. Доробратова);
- архітектура (будівлі села);
- релігійні теми;
- портрети жителів села, відомих постатей, котрі свого часу відвідували село.

Кількість робіт довільна. Розмір роботи не обмежується, але не менше А4. Всі малюнки повинні бути зроблені з натури.

Роботи приймаються до 15 вересня 2010 року.

Підпис роботи оформити згідно вимог:

Прізвище, ім'я виконавця; місце навчання; професія; дата народження; домашня адреса.

Журі конкурсу:

- Микита Володимир Васильович – Академік Академії мистецтв України, заслужений художник України.
- Балог Марія Оскарівна – художник-реставратор Закарпатського музею ім. Й. Бокшая.
- Олексик Іван Іванович – краєзнавець, заступник голови Обласного комітету профспілки.
- Бізіля Михайло Миколайович – художник.
- Пинзеник Іван Іванович – вчитель Доробратівської ЗОШ.
- Урста Мирослава Андріївна – вчитель Негрівської ЗОШ.

Для переможців встановлені церковні нагороди Мукачівської греко-католицької єпархії, дипломи, грошові премії та пам'ятні подарунки.

Роботи надсилати за адресою: Секретар оргкомітету Максим Євгенія Михайлівна
Вул. Шевченка 12, С. Доробратово, Іршавський р-н, 90113

Голова оргкомітету

М. Садох

Міланом (Шашіком) було затверджено Церемоніальний сценарій.

«Благословляю»
Правлячий єпископ Мукачівської
Греко-католицької Єпархії

20. 09. 2010 р. +

ПЛАН ОСНОВНИХ ЕТАПІВ ЦЕРЕМОНІАЛЬНОГО СЦЕНАРІЮ

пов'язаних з привезенням мощей Св. Миколая Чудотворця
з Базиліки Святого Миколая м. Барі (Італія)
в Свято-Миколаївський храм села Доробратова
25–26 вересня 2010 р.
(подано за київським часом)

Субота 25,09,10.

*Св.-Миколаївський храм
с. Доробратова.*

1. **17:00 – Божественна Літургія** (в наміренні про Боже благословення над перебігом всіх подій святкування приходу мощей св. Миколая-Чудотворця в Його Доробратівський храм, що розпочинається, та над найкращим духовним пережиттям свята всіма християнами, які прийматимуть і вже приймають участь в останнім).
2. **18:30 – Велика Вечірня з Литією.**
3. **19:30 – Акафіст до Св. Миколая-Чудотворця.**
4. **20:00 – Продовження молитовного чужання.** (Програма довільна і довіряється ініціативі християн, які прийматимуть участь в чужанні, але під керівництвом семінаристів Ужгородської Академії ім. Бл. Свцмч. Теодора Ромжі, які так само братимуть участь в святкуванні, та молоді. В ній будуть чергуватися молитви, піснеспіви й акафіст до Св. Миколая, Ісусові молитви, вервиці, молитовні розважання-роздуми над життям Мир-Лікійського Святого).

Неділя 26.09.10.

м. Ужгород

1. 7:30 – урочисте Богослужіння у Кафедральному соборі.
2. 9:00 – до Кафедрального Собору прибуває спеціальний автотранспорт для перевезки ковчега, автомашини з почесною вартою, автомашини супроводу ДАІ та автотранспорт для Єпископа та інших представників духовенства та VIP-персон; (відповідальний за організацію автотранспорту М.Садох)а)
3. 9:30 – Представники духовенства виносять ковчег з мощами Св. Миколая з собору і урочисто передають їх почесній варті, яка й поміщає їх в спецавтотранспорт.
4. 9:40 – Ескорт з мощами Св. Миколая в супроводі автомашини ДАІ направляєється в с. Доробратово.

Св.-Миколаївський храм с. Доробратова

5. 8:00 – Святкова Утреня
6. 10:00 – Акафіст до Св. Миколая-Чудотворця.
7. 10:30 – Зустріч процесій, прочан, гостей.
8. 10:55 – Зустріч святкової колони-ескورتу з мощами Св.Миколая.

Основні організаційні пункти-епізоди даної зустрічі:

- a. Орієнтовно о 10:55, при заїзді з траси на дорогу, що веде в село, в Храмі Св. Миколая починає лунати церковний дзвін (Благовіст).
 - b. Ескорт зупиняється в центрі села (на майдані біля Сільради), а автотранспорт Владика і представників духовенства продовжують рухатися до центрального входу Храму.
9. 11:00 – Зустріч Боголюбивого Єпископа Кир Мілана Шашіка.

Основні організаційні пункти-епізоди даної зустрічі:

- c. Після зупинки автотранспорту Владика Кир Мілан направляєється до центру площадки перед входом до Храму.
- d. Владика зустрічають з хлібом-сіллю дівчина Оксана з м. Мукачева і хлопець Іван з с. Доробратова.

Іван Кобаль:

Преосвященний Владико!

Трохи більше року пройшло з часу вашого останнього візиту до нас. За цей час в житті нашої єпархії відбулись знакові події. Було проведено Вашу урочисту інтронізацію на єпархіального єпископа Мукачівського.

Оксана Розман:

Шановний Владико!

Те, що відбувається сьогодні, стало можливим лише завдяки Вашій неупинній праці і натхненим молитвам.

За благословенням Всемогутнього Бога, який виявив Свою прихильність до молитов, духовних трудів і всебічних старань найактивніших християн його церкви та вашого Преосвященства, наш Храм отримує моці свого небесного покровителя. Сьогодні в цьому Храмі за спасіння, яке задумав Господь, молитимуться два Владики одночасно. Ви - на землі на Архієрейській літургії, а Святий Миколай - на Літургії АГНЦЯ, що завжди правиться на небесах.

Іван:

Тут Вас вітають і сотні дітей з усього нашого краю, які з Вашого благословення прийняли участь в конкурсах і прославили Святого Миколая, нашу церкву і село у своїх літературних і художніх творах.

Оксана:

Любий наш Владико!

Ми дуже дякуємо Вам і просимо Ваших молитов і Апостольського благословення, щоби християни нашого Храму і його паломники, достойно прийняли Святиню. Прийміть від усіх нас глибокий уклін та цей хліб і сіль.

- e. 11:05 – Священики Храму св. Миколая-Чудотворця вітаються з правлячим Ієрархом та приймають Його Архієрейське благословення.
- f. 11:07 – Водночас із прийняттям Архієрейського благословення місцевими священиками звучить Папський Гімн у виконанні до-робратівського народного духового оркестру під керівництвом Івана Югаса.
- g. Владика вітається з дітьми

8. 11:15 – Зустріч ковчега з часткою мощей Св. Миколая-Чудотворця.

Основні організаційні пункти-епізоди даної зустрічі:

- a. 11:07 – 3 першими акордами духового оркестру військова почесна варта піднімає платформу з ковчезом на руки і урочистою ходою направляє через стрій вірників через центральний вхід на територію Храму.
- b. 11:15 – При підході до брами храму духовий оркестр замовкає, звучить один удар церковного дзвону (Благовіст) і через гучномовці звучать зворушливі слова диктора (Максим Марія Василівна) :

Всесильний і Всемиловитий Господи Боже.

Дякуємо Тобі, що вислухав наші молитви і Милістю Твоєю сам Святий Миколай прийшов до нас.

Він вже тут... серед нас. Він наближається до Храму, покровителем якого Він є більше як пів тисячоліття.

Хіба це не чудо?

– Господи, ми знаємо, що Ти з нами, на всіх наших дорогах, у всіх наших ділах.

– Ми всі! Твоя Церква – і хочемо йти за тобою,

– Ми вимолюємо в Тебе великого Милосердя... Доброти ... Прощення і Любові до ближніх.

– Нехай Святий Миколай допоможе кожному Християнину зустрітись з Богом у тихій молитві..

– Хай не зупиниться потік паломників до Священних мощей Святого Миколая Чудотворця.

- c. 11:17 – Почесна варта наближається з ковчезом до Владики, голос диктора змовкає, звучить один удар церковного дзвону, командир почесної варти доповідає Владичі: **«Преосвященний Владико! Ковчез з нетлінних мощами Святого Миколая з м. Барі Республіки Італія успішно прибув у вірену Вам з Божого благословення Мукачівську греко-католицьку єпархію. Командир почесної варти старший лейтенант Шадорський».**
- d. 11:18 – Платформу з ковчезом приймають чотири духовні особи й опускають на витягнуті руки (відповідальний за підбір духовних осіб і за правильність виконання дійства – о. Михайло Попович)

- e. 11:19 – Двоє духовних осіб знімають саркофаг. (визначення духовних осіб для цієї дії і правильності її виконання от. Михайло) Саркофаг передається двом вірникам які його уносять.
 - f. Владика доторкається до ковчегу, відкриває його, здійснює коротку молитву. Впродовж цього дійства епархіальний хор і солісти з зовнішнього балкону Храму виконують один куплет пісні про Святого Миколая на церковнослов'янській, українській, угорській, румунській і словацькій мовах.
 - g. 11:25 - Здійснюється обхід навколо Храму з молитвами й освяченням людей по загально прийнятому в подібних випадках порядку церковних обходів з тим нюансом, що ковчег з мощами Св. Миколая несуть перед Владикою Кир Міланом (освячення паломників здійснюють також і інші священики).
9. 11:35 – Освячення бічного престолу Св. Миколая Чудотворця.
- Основні організаційні пункти-епізоди даного освячення:**
- a. Процесія з мощами Св. Миколая заходить до Храму. Владика зі своєю свитою духовних осіб підходить до бічного престолу Св. Миколая і готується його освячувати. Четверо духовних осіб, що несуть платформу з ковчезом стають в центрі центральної площадки храму перед амвоном в оточенні духовенства. Владика Кир Мілан здійснює освячення.
 - b. Водночас з входом Владики в Храм, Кафедральний хор, який на даний момент повинен вже переміститися з зовнішнього балкону у внутрішній, співає «Вошел еси Архієрею...!» і при підході Владики до бічного престолу замовкає.
 - c. Після закінчення освячення престолу четверо духовних осіб-носіїв підносять платформу з ковчезом до престолу. Владика молиться, бере ковчег й урочисто перекладає його на престол. Духовні особи відносять платформу в приміщення захристії.
 - d. Здійснюється підготовка до Архієрейської Літургії.
10. 12:00 – Архієрейська Божественна Літургія.
11. 14:30 – Урочисте нагородження Архієрейськими грамотами, преміями й цінними подарунками доброчинців, жертводавців, переможців-учасників конкурсів, що проводилися в рамках святкування перенесення мощей з м. Барі в с. Доробратово.

Деякі уточнення щодо даного нагородження:

- a. *Переможців-учасників конкурсів нагороджує також і Академік Академії Мистецтв Микита Володимир Васильович і викладач Славістичного Університету Алмашій Михайло Васильович.*
 - b. *Всіх інших учасників конкурсів нагороджують члени організаційного комітету по проведенню даних конкурсів.*
12. 15.00 – *Надворі відправляється Парастас за померлими, а в Храмі Вечірня.*

Дійства, що в часі відбуватимуться паралельно з даними богослужіннями:

- a. *Після закінчення Архієрейських нагород, благословень і многолітствій священнослужителі не задіяні в даних двох богослужіннях та у виконанні інших обов'язків мирують вірників.*
 - b. *Так само в цьому часі доробратівчани розпочинають пригощати прочан-паломників, гостей і всіх охочих бутербродами, тістечками, кавою, чаєм і т.д.*
13. 16:00 – *Огляд робіт учасників конкурсів в ресторані «Зірка»*
14. *Святкова трапеза для духовенства, VIP гостей, учасників хору і солістів, членів оргкомітету і журі конкурсів, членів церковної ради.*

Від єпархіального оргкомітету :

Михайло Садоха

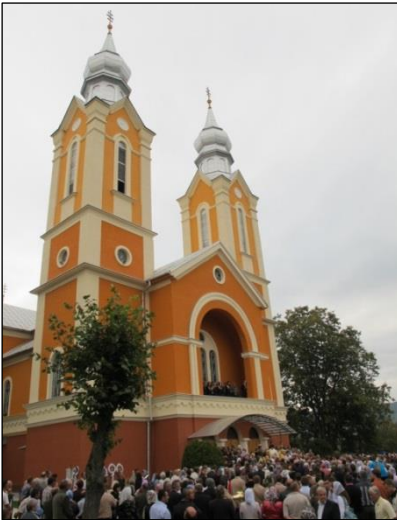
от. Михайло (Попович В.)

26 вересня 2010 року в архієрейській Службі Божій взяли участь 22 священнослужителі, понад п'ять тисяч вірників з усієї області та з-за кордону, представники влади, консульських дипломатичних місій Словаччини та Угорщини, багаточисельні ЗМІ.

**Фотографії з урочистостей привезення мощей Святого Миколая
Мир Лікійського з м. Барі (Італія) в Доробратівський
Свято-Миколаївській греко-католицький храм**

З того часу до Святих мощей Святого Миколая Мир Лікійського, що зберігаються в Доробратівському Свято-Миколаївському греко-католицькому храмі, систематично здійснюються паломництва із Закарпатської області та інших областей України.

26 травня 2012 року в Доробратівському храмі відбувся VI-й З'їзд спільноти «Матері в молитві» Мукачівської греко-католицької єпархії. Разом із спільнотами вірних на прощу прибули понад 60 священників на чолі з владикою Міланом (Шашіком). У паломництві взяло участь понад 2000 вірян.

VI-й з'їзд спільноти "Матері в Молитві" Мукачівської Греко-католицької Єпархії с. Доробратово, 26 травня 2012 р.Б.

Пам'ятна листівка про проведення VI-го з'їзду спільноти «Матері в Молитві» в с. Доробратові, 26 травня 2012 року

У 2014 року о. Михаїла було переведено в іншу парохію, а замість нього 3 листопада 2014 року було призначено священника-співробітника о.Олександра Сарая.

23 травня 2015 року в храмі відбувся IX з'їзд спільноти «Матері у молитві» Мукачівської греко-католицької єпархії. «Любов матерів змінює світ» – під таких гаслом з'їзд об'єднав понад 2 тисячі берегинь з усіх куточків Закарпаття, аби разом помолитися за здоров'я дітей, рідних, близьких та військових, які захищають кордони України на східних рубежах нашої держави. Архієрейську Божественну літургію очолив владика Ніл.

*Архієрейська Служба Божа
в Доробратівськiм храмі*

*Владика Ніл та учасниці
Доробратівської спільноти
«Матері в молитві»
Марія Станинець(Слугиня)
і Ольга Гелетей*

Зараз Доробратівська спільнота «Матері в молитві» налічує понад п'ятдесят жінок. Вони завжди моляться до Святого Духа, щоб він керував їх зустрічами. Вони просять про захист від усякого зла, про єдність сердець і духу, дякуючи Богу за дар материнства, вимолюють ласки від Господа не тільки для своїх дітей, а й для всіх потребуючих, а також за мир і спокій в Україні.

Фотографії з учасницями спільноти «Матері в молитві»

У 2015 році було відновлено меморіальне захоронення священників, яке було зруйноване в період радянської влади. На ньому було встановлено віднайдений хрест з надвітарної вежі церкви, розібраної в 1941 році.

30 жовтня священниками о.Петром Бровдієм, о. Олександром Сарасем, о. Михайлом Кіш та священником-емеритом о. Данилом Бендасом на могилах було відправлено панахиду. В Богослужінні прийняли участь нащадки похованих священників: Коссея Антала, Товта Іштвана. Коцана Василя, Пастелія Андраша.

Фотографії з освячення меморіалу захоронень священників

У липні 2018 року о. Олександра було переведено в с. Королево, а в Доробратово призначено о. Сергія Мартина. На даний час в Доробратівській греко-католицькій церкві Богослужіння відправляють почергово о. Петро Бровді та о. Сергій Мартин. Також вони обслуговують почергово і вірників с. Негрово.

Владика Ніл та о. Сергій Мартин на Богослужінні

Панахида біля пам'ятної стелли загиблим доробратівчанам у війнах.

Важливим напрямком роботи церковної громади є катехизація, під час якої відбувається безперервний процес передавання скарбу Віри від покоління до покоління з самого юного віку.

Відповідально і цікаво проходять заняття з першопричасниками, на яких вивчаються основи Катехизму християнської віри.

Після завершення підготовки першопричасники свідомо приступають до Першої Сповіді та Урочистого Святого Причастя.

*О.Сергій з першопричасниками,
2019 рік*

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

Джерела

A Munkácsi Görögkatolikus Egyházmegye 1945. évi sematizmusa / Sorozatszerkesztő: MAROSI István = Шематизм Мукачівської греко-католицької єпархії / Редактор серії: МОРОШИ Іштван. Beregszáz – Берегово, 2020. – 340 old. = с.

A munkácsi Görögkatolikus Egyházmegye lelkészégeinek 1792. évi katalógusa / A bevezető tanulmányokat: BENDÁSZ István, KOI István, SZTRIPSZKY Hijador. – Nyiregzháza: Kiadja a Szent Atanáz Görögkatolikus Főiskola, 1994. – 147 old. + diagram.

A munkácsi görögkatolikus püspökség lelkészégeinek 1806. évi összeírása / Szerkesztette: UDVARI István. – Nyiregzháza: Kiadja a Vasvári Pál Társaság, 1990. – 189 old.

Catalogus Venerabilis Cleri Almae Dioecesis Munkatsiensis. Sede episcopali vacante pro Anno MDCCCXIV.– Cassoviae: Typis Stephani Ellinger, 1814.– 338 p.

Diplôme maramureşene din secolul XIV. și XV. / Adunate și comentate prin Joan MIHÁLYI DE APȘA, doctor in drepturi, procurator al comitatului. – Maramureș-Sziget: Tipografia Lui Mayer și Berger, 1900. – XI + 666 s.

Episcopia greco-catolică de Munkacevo. Documente, Volum coordonat de: Viorel CIUBOTĂ, Mihai DELEGAN, Ovidiu CHITTA, Vasile RUS; Autori: Viorel CIUBOTĂ, Mihai DELEGAN, Bujor DULGĂU, Valentina HOMIN, Liuba HORVAT, Diana IEGAR, Maria IEREMKINA, Olena KUTAȘI, Marina MIHOVICI, Vasile RUS, Tamás SÁRÁNDI, Serghei VESKVARKO. – Satu Mare – Ujhorod: Editura Muzeului Sătmărean, 2007. – 389 s.

Források a magyaror görögkatolikusok történetéhez. 1. kötet 1778–1905, Közreadják: VÉGHSEŐ Tamás, KATKÓ Márton Áron.– Nyíregyháza, 2014. – 605 old.

Források a magyarországi görögkatolikus parókiák történetéhez. Az egeri egyházmegye területén szolgáló görögkatolikus papok 1741. évi javadalom-összeírása, Közreadják: VÉGHSEŐ Tamás, TERDIK Szilveszter, SIMON Katalin. – Nyíregyháza, 2014. – 573 old.

Források a magyarországi görögkatolikus parókiák történetéhez. Az 1747. évi javadalom-összeírása, Közreadják: VÉGHSEŐ Tamás, TERDIK Szilveszter. – Nyíregyháza, 2015. – 637 old.

Források a magyarországi görögkatolikus parókiák történetéhez. Munkácsi és nagyváradai egyházmegyes parókiák összeírása 1774–1782 között. 1. Szabolcs, Bereg, Szatmár, Ugocsa vármegyék és a hajdúvárosok, Közreadják: VÉGHSEŐ Tamás, TERDIK Szilveszter, MAJCHRICS Tiborné, FÖLDVÁRI Katalin, VARGA Anett, LÁGLER Éva. – Nyíregyháza, 2016. – 583 old.

Források a magyarországi görögkatolikus parókiák történetéhez. Olsavszky Mihály Mánuel munkácsi püspök 1750–1752. évi egyházlátogatásainak iratai, Közreadják: VÉGHSEŐ Tamás, TERDIK Szilveszter, SIMON Katalin, MAJCHRICS Tiborné, FÖLDVÁRI Katalin, LÁGLER Éva. – Nyíregyháza, 2015. – 796 old.

Kárpátalja településeinek vallási adatai (1880–1941) / Szerkesztette: KEPECS József. – Budapest: Központi statisztikai hivatal, 2000.

Munkácsi gör. szert. püspökség okmánytára. I. köt. 1458–1715 / Gyűjtötte, összeállította és közrebocsátja: HODINKA Antal. – Ungvár: Szerző kiadása, 1911. – 659 old.

Schematismus venerabilis cleri graeci ritus catholicorum dioecesis Munkacsiensis pro anno domini M. D. CCC. XVI. – Cassoviae: Ex Typographia Ellingeriana, 1816. – 237 p.

Schematismus venerabilis cleri graeci ritus catholicorum dioecesis Munkacsiensis pro anno domini M. D. CCC. XXI. – Budae: Typis Regiae Universitatis, 1821. – 233 p.

Schematismus venerabilis cleri graeci ritus catholicorum dioecesis Munkacsiensis pro anno domini M. D. CCC. XXXIII. – Cassoviae: Ex Typographia C. R. Priv. Ellingeroana, 1833. – 227 p.

Schematismus venerabilis cleri graeci ritus catholicorum dioecesis Munkacsiensis pro anno domini M. D. CCC. XXXVII. – Budae: Typis Regiae Universitatis, 1837. – 231 p.

Schematismus venerabilis cleri graeci ritus catholicorum dioecesis Munkacsiensis pro anno domini M. D. CCC. XXXXVII. – Ungvarini: Typis Joannis Ellinger Caes. Reg. Priv. Typographi, 1847. – 304 p.

Schematismus venerabilis cleri graeci ritus catholicorum dioecesis Munkacsiensis pro anno domini M. D. CCC. LVI. – Kassoviae: Typis Caroli Werfer Caes. Reg. Priv. Acad. Typographi, 1856. – 308 p.

Schematismus venerabilis cleri graeci ritus catholicorum dioecesis Munkacsiensis pro anno domini 1859. – Pestini: Typis Gustavi Emich, 1859. – 258 p.

Schematismus venerabilis cleri graeci ritus catholicorum dioecesis Munkacsiensis pro anno domini 1864. – Ungvarini: Typis Caroli Jäger, 1864. – 287 p.

Schematismus venerabilis cleri graeci ritus catholicorum dioecesis Munkacsiensis pro anno domini 1865. – Ungvarini: Typis Caroli Jäger, 1865. – 268 p.

Schematismus venerabilis cleri graeci ritus catholicorum dioecesis Munkacsiensis pro anno domini 1870. – Ungvarini: Typis Caroli Jäger, 1870. – 260 p.

Schematismus venerabilis cleri graeci ritus catholicorum dioecesis Munkacsiensis pro anno domini 1872. – Ungvarini: Typis Caroli Jäger, 1872. – 261 p.

Schematismus venerabilis cleri graeci ritus catholicorum dioecesis Munkacsiensis pro anno domini 1886. – Ungvarini: Typis Josephi sen. Fésüs, 1885.– 347 p.

Schematismus venerabilis cleri graeci ritus catholicorum dioecesis Munkacsiensis pro anno domini 1888. – Ungvarini: Typis Josephi sen. Fésüs, 1888. – 222 p.

Schematismus venerabilis cleri graeci ritus catholicorum dioecesis Munkacsiensis pro anno domini 1899. – Ungvarini: S. Basilii Magni, 1899. – 260 p.

Schematismus Dioecesis Munkacsiensis ad annum domini 1908. – Ungvarini: Typis typographiae Societatis Commercialis Unio, 1908. – 358 p.

Schematismus venerabilis cleri graeci ritus catholicorum dioecesis Munkacsiensis pro annum domini 1915. – Ungvarini: Typis typographiae societatis commercialis «Unio» S. Basilii Magni, 1915. – 290 p.

Schematismus cleri graeci ritus catholicorum dioecesis Munkácsiensis ad annum domini 1908. – Ungvári: Typis typographiae societatis commercialis «UNIO», 1908. – 362 p.

ГЛЕБА Андрій. Школьна хроника. Доробратово. 1923–1939 pp. – 79 с. / Рукопис.

Звернення священників Крайнянського округу до єпископа Юлія Фірцака 20 липня 1897 р. // До історії національних меншин Австро-Угорщини (XIX – поч. XX ст.) / Упоряд. КОБАЛЯ Й. В.; передм. ХУДАНИЧА В. І. – Ужгород: Карпати-Гражда, 2001. – С. 28–32.

Приватний архів Михайла САДОХИ. с. Доробратово Мукачівський район. Шематизм. Список священників і громад єпархії станом на 1 січня 2002 року / Упоряд. о. Юрій САБОВ. – Ужгород: Мукачівська греко-католицька єпархія, 2002. – 75 с.

УЙГЕЛІ Євгеній. Книга протоколів греко-католицької церкви (общини) с. Доробратова. 1927–1944 pp. – 89 с. / Рукопис.

Література

BENDÁSZ István, BENDÁSZ Dániel. Helytállás és tanúságtétel. A Munkácsi Görög Katolikus Egyházmegye hitvalló és meghurcolt papjai. Budapest: Kairosz Kiadó, 2014. – 529 old.

BENDÁSZ István. Az 1848–1849-es szabadságharc és a Munkácsi Görög Katolikus Egyházmegye. – Ungvár: Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség, 1997. – 191 old.

LEHOCZKY Tivadar. Bereg megye és munkácsi vár 1848–49-ben. – Budapest – Beregszász: Hatodik síp alapítvány mandátum kiadó, 2000. – 223 old.

LEHOCZKY Tivadar. Beregvármegye Monographiája. – III. kötet. – Ungvárrott: Nyomtatott polccsek Miksa könyvnyomdájában, 1881. – 860 old.

FENICS Volodimir. Az ungvári görög katolikus unió hagyatéka: mítoszok, sztereotípiák és a valóság / Ukránból fordította: Ádám Dóra. – Ungvár: Valeriy Padyak Kiadója, 2020. – 232 old.

FENICS Volodimir – KICSERA Viktor – STERR Diana. A Habsburg egyház: a munkácsi görög katolikus egyházmegye az ostrák uralom alatt (1771–1918) / Ukránból fordította: Ádám Dóra. – Ungvár: V. Padyak Kiadója, 2018, 164 old. + ill.

БЕНДАС С. М., БЕНДАС Д. С. Священники-мученики, сповідники вірності. Ужгород: Закарпаття, 1999. – 412 с.

АЛМАШІЙ Михайло, РОЗМАН Оксана. Святий Миколай у Доробратові. – Ужгород: ПП «Повч Р. М.», 2011. – 185 с.

БАЧИНСЬКИЙ Іван. Відзначення вкладу родини Яцковичів у розвиток Мукачівської греко-католицької єпархії // Благовісник. – 2016. – № 6 (285). – С. 24–25.

ДАНИЛЕЦЬ Юрій, МОНІЧ Олександр, ієрей. Ігумен Іустин (Сідак) (14.10.1918–21.10.1992) // Сповідники та подвижники Православної церкви на

Закарпатті в ХХ ст. / Автор. кол.: Ю. Данилець – голова авт. кол. – Мукачево: Видавництво ТОВ Скорпіон Т-ЛТД, 2011. – С. 120–127.

ДОСТАЛІ Ярослав. Підкарпатська Русь (Закарпаття періоду Чехословацької республіки: 1919–1938 рр.) / Переклад, упорядкування та доповнення Юрія Фатули. – Ужгород: Всеукраїнське державне видавництво «Карпати», 2014. – 312 с., іл.

КОБАЛЬ Йосип. Федір Корятович у світлі нових джерел // Carpatica–Карпатика. Випуск 32. Науковий збірник, присвячений світлій пам'яті педагога і вченого Томаша Сопка / Редкол.; Відп. за вип.: Тиводар М. П. – Ужгород: Ліра, 2005. – С. 75–115.

КОБАЛЬ Олена, КОБАЛЬ Йосип. Дікальний опис комітату Берег за 1749 р. (з рукописної спадщини Тиводара Легоцького) // Науковий збірник Закарпатського краєзнавчого музею.–Випуск 1. – Ужгород: «Карпати», 1995 –С. 34–43.

ОЛЕКСИК Томаш. Доробратово і доробратовці. – Ужгород: ТОВ «РІК-У», 2019. – 691 с.

ПРИЙМИЧ Михайло. Перед лицем твоїм. Закарпатський іконостас. – Ужгород: Карпати – Гражда, 2007. – 224 с.: іл.

САДОХА Михайло. Доробратово – село з півтисячолітньою історією. – Ужгород: ПП «Повч Р.М.», 2010. – 246 с.

САДОХА Михайло, РОЗМАН Оксана. Доробратово.– Ужгород: ПП Наумченко Н. В., 2015. – 406 с.

СИРОХМАН Михайло. Церкви України – Закарпаття. – Львів: Вид-во «Мс», 2000. – 879 с.

ФЕНИЧ Володимир, КІЧЕРА Віктор, ШТЕРР Діана. Габсбурзька церква. Мукачівська греко-католицька єпархія в австрійську добу (1771–1918). – Ужгород: Видавництво В. Падяка, 2018. – 168 с.: іл.

ФЕНИЧ Володимир. “Чужі” серед своїх, “свої” серед чужих. Греко-католики Мукачівської єпархії під час та після “возз’єднання” Закарпаття з Радянською Україною. – Ужгород, 2007. – 107 с.

ФЕНИЧ Володимир. Від монастирської Церкви-Спархії до «Ecclesia sui iuris»: Ужгородська унія та інституювання церковних спільнот ужгородської унійної традиції // Наукові записки Ужгородського університету. Серія: історично-релігійні студії. – Випуск 5. – Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2016. – С. 26–105.

ФЕНИЧ Володимир. Від Пряшева до Пряшева (1816–1946): шість поділів Мукачівської «єпархії-матері», три хвили міграції вірників і десять спільних ознак еклезіальної ідентичності греко-католиків ужгородської унійної традиції // Gréckokatolícka cirkev na Slovensku vo svetle výročí V. / Editor: Jaroslav Coranič. – Prešov, 2019. – S. 61–79.

ФЕНИЧ Володимир. Греко-католики ужгородської унійної традиції: міфи, стереотипи, реалії. – Ужгород: Видавництво В. Падяка, 2019. – 248 с.

ДОДАТКИ

1. Список парохів Свято-Миколаївської церковної громади села Доробратова (1594/1622–2021)

- 1594, 1622, 1640, 1642 – Юско Іван (Софроній) (Juszkó János Szofron)
1649, 1650 – Юско Михайло (Juszkó Mihály)
1649–1650 – Роспопа Лазар (Roszpara Lázár)
1649, 1672 – Юско Василь (Juszkó László)
1662, 1682 – Юско Лука (Juszkó Lukács)
1672, – ? – Юско Лаврентій (Juszkó Lőrinc)
1682, 1728 – Юско-Поп Микола (Juszkó-Pop Miklós)
1690, – ? – Доробратовські Ґабор (Dorogbrátovszki Gábor)
?, – 1706 – Коропецькі-Керепеці Іван (Koropeczky-Kerepeczy János)
1717, – ? – ? Іштван (? István)
1726–1733 – Юсковіч Петро (Juszkovics Péter)
1741, 1743, 1759, 1775 – Крачун-Кречун-Корачоні Ілля (Kracsun-Krecsun-Karácsony Illés)
1759–1768 – Лєгеца-Лєдьєза Іван (Legeza-Legyeza János)
1769–1799 – Віщак Олексій (Viscák Elek)
1799–1807 – Коцан Василь (Koczán Bazil)
1808–1817 – Дешко Матвій (Deskó Mátyás)
1818–1830 – Гріґаші Михайло (Grigássy Mihály)
1830–1855 – Пастелі Андрій (Pásztélyi András)
1856–1877 – Данієлович Августин (Danielovich Ágoston)
1878–1894 – Коссей Антонін (Kossey Antal)
1894–1915 – Товт Стефан (Tóth István)
1915–1916 – Товт Микола (Tóth Miklós)
1916–1927 – Яцкович Василь (Jaczkovics Bazil)
1927–1949 – Уйґелі Євґен (Ujhelyi Jenő)

Радянський період 1949–1990 роки

Священики Російської православної церкви

Рацин Василь

Бутьок Варфоломей

Бобіта Іван

Мінчіч Золтан

Сідак Михайло

Черній Федір

Симулик Дмитро

Голубка Михайло

Куриця Михайло

Вихід з підпілля і легалізація Мукачівської греко-католицької єпархії

07.1990 – 10.1991 – Уйгелі Йосиф

07. 1991 – по т.ч. Бровді Петро

2011 – 2014 – о.Михаїл (целібат) в мирі Попович Василь.

01.2014 – 07.2018 – Сарай Олександр

07. 2018 – по т.ч. Мартин Сергій

2. Репресовані радянським, комуністичним та атеїстичним режимом Богопосвячені особи ЧСВВ, уродженці села Доробратова

Мондик Андрій (о. Антоній) (1913–1989)

Геревич Марія (сестра Ігнатія) (1916–1962)

Попович Анна (сестра Віра) (1916–1968)

Русин Юлія (сестра Миколая) (1913–1975)

3. Статистичні дані про віросповідання жителів села Доробратова згідно з Шематизмами Мукачівської греко-католицької єпархії за 1814–1915 роки

Рік	Греко-католики	Римо-католики	Православні	Лютерани	Кальвіністи	Юдеї
1814	747					
1816	749					
1821	720					
1822	730					
1825	752					
1829	780					
1831	768					
1833	771					
1835	775					
1837	780					
1839	805					
1841	874					
1843	865					
1845	752					
1847	760					
1856	817					
1859	814					
1861	835					

1864	845					
1865	883	-	-	-	-	12
1868	860	3	-	-	-	20
1870	870	3	-	-	-	20
1872	890	5	-	-	-	45
1874	990	5	-	-	-	47
1876	998	3	-	-	-	50
1878	989	3	-	-	-	50
1881	990	3	-	-	-	52
1883	993	5	-	-	-	52
1886	1025	5	-	-	-	40
1888	1035	6	-	-	-	35
1891	1045	6	-	-	-	30
1893	1042	8	-	6	-	26
1896	1085	8	-	6	-	26
1899	1180	8	-	6	-	26
1908	1350	5	-	-	7	73
1915	1508	8	-	-	1	85

4. Статистичні дані про віросповідання жителів присілків с. Доробратова в урочищах Старий Лаз, Гербешовиця та Ворочанське згідно з Шематизмами Мукачівської греко-католицької єпархії за 1814–1915 роки

Рік	Старий Лаз				Гербешовиця				Ворочанське			
	ГК	ПР	РК	Юдеї	ГК	ПР	РК	Юдеї	ГК	ПР	РК	Юдеї
1856	5	0	19	0	4	0	0	0	4	0	5	0
1859	5	0	16	0	4	0	0	0	2	0	4	0
1861	5	0	20	0	3	0	0	0	2	0	3	0
1864	10	0	18	0	3	0	0	0	2	0	4	0
1865	3	0	18	0	2	0	0	0	2	0	3	0
1868	5	0	25	0	3	0	0	0	2	0	3	0
1870	8	0	25	0	4	0	0	0	2	0	4	0
1872	8	0	31	0	2	0	0	0	2	0	2	0
1874	8	0	27	0	3	0	0	0	2	0	3	0
1876	8	0	27	0	3	0	0	0	3	0	3	0
1878	4	0	8	0	3	0	0	0	3	0	3	0
1881	5	0	9	0	3	0	0	0	3	0	0	0
1883	1	0	0	0	2	0	0	0	1	0	0	0

1886	4	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0
1888	5	0	0	0	1	0	0	0	1	0	2	0
1891	5	0	1	0	1	0	0	0	1	0	2	0
1893	3	0	4	0	0	0	0	3	2	0	1	2
1896	3	0	4	0	0	0	0	3	2	0	1	1
1899	3	0	4	0	0	0	3	0	2	0	1	0
1908	1	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0
1915	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0

ГК-греко-католики. ПР-православні. РК-римо-католики

5. Статистичні дані про конфесійний склад жителів села Доробратово згідно з державними переписами населення за 1880–1941 роки

	Рік	Всіх жителів	Римо-катол.	Греко-катол.	Право-слав.	Рефо-рмати	Юдеї	Інші
Drágabártfalva	1880	1041	5	991	-	-	45	-
Drahobratovo	1910	1557	8	1463	-	1	85	-
Доробратово	1921	1584	5	1462	-	6	110	1
Доробратово	1930	1763	22	1554	2	63	117	5
Доробратово	1941	2066	9	1895	52	-	107	3

ПРО АВТОРІВ

Фенич Володимир – кандидат історичних наук, доцент, доцент Кафедри модерної історії України та зарубіжних країн Факультету історії та міжнародних відносин, координатор Науково-дослідного центру історично-релігійних студій «Логос» Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет» та доцент Інститута русинської мови і культури Центра національних меншин Пряшівського університету в Пряшеві (Словаччина), головний редактор наукового збірника *«Наукові записки Ужгородського університету. Серія: історично-релігійні студії»*, автор понад 200 публікацій, у тому числі 11 монографій (4 – у співавторстві), 11 посібників та навчально-методичних видань (6 – у співавторстві), двох путівників, 120 наукових публікацій у збірниках, часописах та довідкових виданнях, автор сотні науково-публіцистичних статей та інтерв'ю.

Садоха Михайло – краєзнавець, голова ГО «Відродження і розвиток Доробратова», заступник голови Закарпатського науково-культурологічного товариства ім. О.Духновича, автор книги «ДОРОБРАТОВО – село з півтисячолітньою історією», співавтор книги «ДОРОБРАТОВО», автор десятків публікацій з історії села Доробратова та охорони навколишнього природного середовища в електронних та друкованих ЗМІ, часописах «Благовісник» та «Отцюзнаина».

**Volodimir Fenich
Michael Sadokha**

**A brief historical essay of the St. Nicholas Church Community of
Dorobratovo village, Mukachevo Greek Catholic Diocese
(1449–2021)**

There is attempt to reveal the main stages of development the modern St. Nicholas community (parish) of Dorobratovo village, the Mukachevo Greek Catholic Diocese in this book. It is located in a picturesque corner of Transcarpathian region, Mukachevo district, Dorobratovo village, like most villages in the Subcarpathian region, its history reaches to gray antiquity and the first written mention dates back to 1378.

The origins of St. Nicholas Church community in Dorobratovo village began in 1449, which is one of the oldest parishes in the Mukachevo Greek Catholic Diocese history. For more than 570 years the Greek Catholic Church's Parish in Dorobratovo village has had an amazing history of its development, its parishioners and believers have been firmly united with the Holy Catholic Church.

On September 26, 2010 part of the relics of St. Nicholas Mirlykyvskiy from the crypt of St. Nicholas's Basilica in Bari, Italy, by the decision and participation of the ruling bishop of the Mukachevo Greek Catholic Diocese, His Eminence Bishop Milan (Shashik) was deservedly placed in persists today in St. Nicholas Wonderworker's Dorobratovo Church, where it is preserved today.

Науково-публіцистичне видання

Володимир Фенич

Михайло Садоха

**КОРОТКИЙ ІСТОРИЧНИЙ НАРИС
СВЯТО-МИКОЛАЇВСЬКОЇ ЦЕРКОВНОЇ ГРОМАДИ
СЕЛА ДОРОБРАТОВА МУКАЧІВСЬКОЇ
ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКОЇ ЄПАРХІЇ**

Автори складають найщирішу вдячність
Канцлеру Мукачівської греко-католицької єпархії
ієромонаху Макарію (МЕДВІДЬ), SEOLi за ґрунтовні консультації,
Томашу Яцковичу, Юрію Пинзенику та
громадській організації КМКС
за підтримку видання книжки.
Марії Синьович за переклади окремих текстів.

Видавництво "Карпатська Вежа»

ISBN 978-966-8269-77-2

Підписано до друку 14.04.2022

Формат 60x84/16

Папір офсетний, друк офсетний,
умовно друк.арк. 3,72, Тираж 500 прим.

Віддруковано ФОП Наумченко Н.В.

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру
видавців, виготівників і розповсюджувачів
видавничої продукції
Серія Зт № 29 від 24.02.2006р.

